TÜRKİYE AZERBAYCAN

VATAN UZAKTA DEĞİL YIL: 2022 SAYI: 4 (16) / ÜCRETSİZDİR

KONYA 2021

5. İSLAMİ DAYANIŞMA OYUNLARI
5th ISLAMIC SOLIDARITY GAMES

22 Temmuz

Ulusal Basın Günü

Akıncı

AJANS TURKA

YÖNETİM
Türkiye - Azerbaycan Dergisi Adına
Ajans Turka Stratejik Araştırmalar Eğt. Dan. Bil. Turz. Yay. Ltd. Şti.

YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Emrah TEKİN

YAYIN EDİTÖRÜ
İrem KALAN

GÖRSEL TASARIM
Esra ÖZTÜRK AYAYDIN

BASKI
Ziraat Gurup Matbaacılık Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
Bahçekapı Mah. 2534. Sok No:18
Etimesgut / ANKARA
Telefon: (0312) 384 73 44

DAĞITIM
Ajans Turka Stratejik Araştırmalar Eğt. Dan. Bil. Turz. Yay. Ltd. Şti.

YAYIN TÜRÜ
Süreli, 2 ayda bir yayımlanır

SAYI
Temmuz - Ağustos 2022/4 (16)
ISSN 2822-3128

COPYRIGHT © 2022 Bu yayının tüm hakları AJANS TURKA'ya aittir. Dergi içeriği izin alınmadan elektronik veya basılı şekilde kullanılamaz. Çoğaltılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir. Yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İLETİŞİM VE ABONELİK İÇİN:

Emrah TEKİN
(0312) 285 31 00
dergi@turkiyeazerbaycan.com
www.turkiyeazerbaycan.com

Merhabalar,

Türkiye ve Azerbaycan arasındaki ilişkiler sıradan iki ülke arasındaki münasebetlere benzemeyen, derin tarihi dostluk ve kardeşlik bağlarını aksettiren çok özel bir ilişkidir. Aynı şekilde Cumhurbaşkanlarımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Sayın İlham Aliyev arasındaki samimi dostluk ve tarihi kardeşlik, ekonomik, siyasi ve askeri alanlardaki dev projeler temelinde ilerlemektedir. Bu sebeple 2019 senesinde yayın hayatına başlayan dergimizin ismini "Türkiye Azerbaycan Dergisi" koyduk.

İki ülke ilişkilerini yukarıda ifade ettiğimiz çerçevede gelişmesine katkıda bulunmayı kendisine misyon olarak belirleyen ve "iki devlet tek millet" düsturu çerçevesinde yayın yapan dergimiz şimdiye kadar 3 ayda bir okuyucularla buluşmaktaydı. Ancak gelişen teknoloji ve artan iletişim çağı sebebiyle dergimizi 2022'nin ilk sayısından itibaren artık 2 ayda bir sizlerle buluşturuyoruz.

Türkiye- Azerbaycan Dergisi olarak 2022 yılının dördüncü sayısının kapağını 09-18 Ağustos 2022 tarihleri arasında Konya'da gerçekleşen 5. İslami Dayanışma Oyunları'na ayırdık. İslam İşbirliği teşkilatına üye ülkelerin katılımıyla gerçekleşen oyunlar bünyesinde dünyaya dayanışma ve kardeşlik mesajları Bakü'nün ardından Konya'dan yayıldı. Konya, Anadolu Selçuklularından günümüze kadim bir Türk şehri olarak 8 köşeli yıldız sembolünü İslami dayanışma oyunlarına da taşıdı. Türklükte sekiz köşeli yıldız (Türkistan yıldızı) olarak bilinen sembol İslamiyet'te sekiz cennet kapısı olarak da bilinir. Konya 2021 bünyesinde önemli devlet adamları bir araya gelerek dünyaya dayanışma ve kardeşlik içerisinde olduklarını vurguladılar. Türk- İslam mesajı Türkistan yıldızının oyunların sembolü olarak seçilmesi ile verilmiş oldu. Elbette, dergimiz sadece Konya 2021 konusundan ibaret değildir. Laçın şehrinin azad edilmesi dahil olmak üzere diğer önemli konu başlıklarına da yer verilmiştir.

Gelecek sayılarda buluşmak dileğiyle, keyifli okumalar...

AJANS TURKA

Türkiye - Azerbaycan Dergisi
Türkiye - Azerbaycan Ortak Yayınıdır.
Parayla Satılmaz

BİR MİLLET

İKİ DEVLET

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
RECEP TAYYİP ERDOĞAN

Azerbaycan'ın 26 Ağustos'ta Laçın kentinin yanı sıra Zabukh ve Sus köylerinin kontrolünü ele geçirmesinden memnuniyet duyuyor ve tebriklerimi iletiyorum. Sayın Aliyev'in, Güney Kafkasya'da istikrar ve barışı hedefleyen hakça ve sürdürülebilir bir çözüm için ortaya koyduğu çabaları takdirle izliyorum. Türkiye-Ermenistan ve Azerbaycan-Ermenistan süreçlerinin birbirlerini destekleyerek ilerlemesini arzu ediyorum. Durum ne olursa olsun kardeş Azerbaycan'la bir ve beraberiz.

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
İLHAM ALİYEV

'Bir millet, iki devlet' ilkesine dayanarak hem mutlu hem de acı günlerde birbirlerine destek olan halklarımız, özellikle zor zamanlarda karşılıklı destek vererek kardeşliklerini ispat ediyorlar. Biz bundan sonra da bütün konularda Türkiye'nin yanında olacağız.

Kırılmaz bağlarla birbirlerine bağlı olan halklarımızın iradesinden kaynaklanan, dostluk ve kardeşlik üzerine kurulmuş Azerbaycan-Türkiye ilişkilerinin bugün dünyada eşi benzeri yoktur. Bir ay önce imzalanmasının birinci yıldönümünü kutladığımız Şuşa Beyannamesi'nde belirlediğimiz müttefiklik hedeflerine doğru bundan sonra da kararlı adımlarla ilerlemeye devam edeceğimizden eminim.

İÇİNDEKİLER

17

Yeni Azerbaycan Ordusu

"Azerbaycan Ordusu; yıllık askeri bütçesi, yeni teknolojilerle donatılmış mühimmat ve araçları, Türkiye ile olan askeri işbirliği ve entegrasyonu ve NATO standartları doğrultusunda eğitim görmüş silahlı kuvvetleriyle, Güney Kafkasya'da lider ülkedir."

26

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı ve Türk Halkını Tebrik Etti

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü sebebiyle Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı önce mektup ile daha sonra telefonla arayarak tebrik etti. Görüşmede iki kardeş ülke arasındaki birlik ve beraberlik vurgulandı.

10

Haber Röportaj Yazı

Bayramov: Türkiye'nin Başarısını Kendi Başarımız Gibi Kabul Ediyoruz

Azerbaycan Dışişleri Bakanı Bayramov, 13. Büyükelçiler Konferansı için Ankara'ya geldi. "2023 ve Ötesinde Akil ve Müşfik Türk Diplomasisi" temasıyla toplanan 13. Büyükelçiler konferansında büyükelçilere ve katılımcılara hitap eden Bayramov, Türk diplomasisi ve Türkiye-Azerbaycan birliğine yönelik önemli mesajlarda bulundu.

Türk Cumhuriyetlerini Birbirine Bağlayacak Zengezur Koridoru

Karabağ zaferi ardından gündeme gelen ve Azerbaycan ile Ermenistan arasında imzalanan anlaşmanın 9. maddesine göre; Azerbaycan ve Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti arasında bağlantı kuran Zengezur Koridoru tamamlandı. Koridorun yakın zamanda faaliyete geçmesi bekleniyor.

5. İslami Dayanışma Oyunları Konya'da.....10
Yeni Azerbaycan Ordusu.....17
Karabağ Zaferi Sonrası Güney Kafkasya'da Azerbaycan ve Türkiye..... 20
Avrupa Yaşadığı Enerji Krizi Sonucu Tanap'a Yöneldi.....24
Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı ve Türk Halkını Tebrik Etti..... 26
Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan Arasında İstanbul Beyannamesi İmzalandı..... 27
Türkiye, Azerbaycan, Gürcistan Üçlü Gümrük Komitesi Bakü'de Toplandı..... 29
Cumhurbaşkanı Aliyev, Bakan Yanık'ı Kabul Etti..... 31
Bayramov: Türkiye'nin Başarısını Kendi Başarımız Gibi Kabul Ediyoruz.....32
Azerbaycan'da Düzenlenen Milli Yayla Festivali, Türk Dünyasını Birleştirdi..... 34
Ermenistan, Azerbaycan Sınırında Provokatif Saldırı: 80 Asker Şehit Oldu..... 35
Azerbaycanlılar Avrupa Başkentlerinde Ermenistan'ı Protesto Etti.....36
26 Ağustos'un Türkün Zafer Günü Olduğu Bir Kez Daha Tescillendi: Laçın Azad Edildi.....38
Cumhurbaşkanı İlham Aliyev Laçın Bölgesini Ziyaret Etti..... 39
Türk Cumhuriyetlerini Birbirine Bağlayacak Zengezur Koridoru.....40
Kazakistan Cumhurbaşkanı Azerbaycan'a Resmi Ziyarette Bulundu, İşbirliği ve İttifak Belgeleri İmzalandı.....43
Azerbaycan'ın Kültür Başkenti Şuşa'da Diaspora Gençliği III. Yaz Kampı Düzenlendi....45
Şuşa'da Diaspora Gençleriyle Buluşan Ünlüler: "Yaz Kampları Azerbaycan'ın Geleceği için Çok Önemli".....47
Cumhurbaşkanı İlham Aliyev: "26 Ağustos'ta Biz Azerbaycanlılar Laçın Şehrine Döndük"....50
Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Almanya'da Azerbaycanlılarla Bir Araya Geldi..... 51
Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan ile Brüksel'de Bir Araya Geldi..... 53
Diaspora Gençlik III. Yaz Kampı'na Ünlü Ailelerin Mirasçıları da Katıldı.....54
Erivan Hanı'nın Torunu Karabağ'ı İlk Kez Ziyaret Etti..... 55
Diaspora Temsilcileri Şuşa'yı Ziyaret Etti.....57
Sosyal Medyada Konya 2021'e Dair Paylaşımlar Yapıldı.....58
Diaspora Komitesi Yurt Dışı Faaliyetleri..... 60

#TarihteBugün (Temmuz-Ağustos)

1 Temmuz

Kabotaj ve Denizcilik Bayramı

2 Temmuz

Azerbaycan Polisi Günü

9 Temmuz

Diplomatik Hizmet Organları Çalışanlarının Peşe Bayramı

12 Temmuz 2020

Ermenistan'ın Tovuz'a Saldırısı

1 Temmuz | 2 Temmuz | 9 Temmuz | 12 Temmuz 2020 | 14 Temmuz 2020 | 15 temmuz 2016 | 22 Temmuz | 24 Temmuz 1923

14 Temmuz 2020

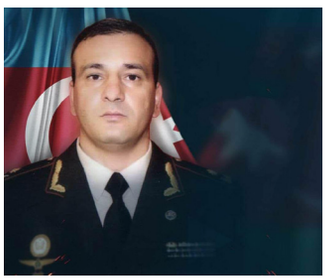

Milli Kahraman General Polad Haşimov'un Şehadet Yıl Dönümü

15 Temmuz 2016

Demokrasi ve Direniş Günü

22 Temmuz

Milli Basın Gazetecilik Günü

24 Temmuz 1923

Lozan Barış Antlaşması

AZERBAYCAN

1 Ağustos

Azerbaycan Alfabesi ve Azerbaycan Dili Günü

5 Ağustos

Askeri Donanma Günü

16 Ağustos 2010

Türkiye ile Azerbaycan arasında Stratejik Ortaklık ve Karşılıklı Yardım Anlaşması imzalandı

18 Ağustos

Sınır Birlikleri Çalışanları Peşe Bayramı

1 Ağustos | **5 Ağustos** | **16 Ağustos 2010** | **18 Ağustos** | **22 Ağustos 2000** | **26 Ağustos 1964** | **26 Ağustos 1071** | **30 Ağustos 1922**

22 Ağustos 2000

Eski Cumhurbaşkanı Ebulfez Elçibey'in Vefat Yıl Dönümü

26 Ağustos 1964

Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı Mehriban Aliyeva'nın Doğum Günü

26 Ağustos 1071

Malazgirt Zaferi

30 Ağustos 1922

Zafer Bayramı

5. İSLAMİ DAYANIŞMA OYUNLARI KONYA'DA

İslami Dayanışma Oyunları, İslam İşbirliği Teşkilatı'na (İİT) üye ülkelerin katılımı ile 4 yılda bir yapılan geniş kapsamlı bir spor organizasyonudur. İslami Dayanışma Oyunları'nın ilki 2005 yılında Suudi Arabistan'ın Cidde kentinde düzenlendi. İslam Konferansı Örgütü'nün 57 üyesi de katıldı. İkinci oyunların İran'da düzenlenmesi planlandı ancak İran ile çıkan anlaşmazlık nedeniyle oyunlar iptal edildi. İslami Dayanışma Oyunları'nın 3.sü 2013 yılında Endonezya'nın Palembang şehrinde yapıldı. İslami Dayanışma Oyunları Konya'da düzenlenmeden önce 2017 yılında Azerbaycan'ın Bakü başkentinde düzenlendi.

İslami Dayanışma Oyunları, İslam coğrafyasında spor yoluyla dostluğu, kardeşliği, barışı, huzuru, yardımlaşmayı ve dayanışmayı sağlamaya katkıda bulunmak amacıyla icra edilen müsabakalar bütününden oluşmaktadır. Ayrıca, İslami Dayanışma Oyunları, İslam İşbirliği Teşkilatı'na üye olan ülkelerin spor adı altında bir araya gelerek bölgesel ve küresel konular hakkında görüşlerini dile getirmesine de yarayan önemli bir fırsattır. Oyunlara katılan ve İİT üyesi olan ülkeler hem birlik beraberliklerini geliştirmekte hem de dünyaya dayanışma mesajı vermektedirler.

Neden Konya 2021?

08-09 Nisan 2019 tarihlerinde Suudi Arabistan'ın Cidde kentinde düzenlenen İslami Dayanışma Sporları Federasyonu (ISSF) Kurul Toplantısında; 5. İslami Dayanışma Oyunları'nın, 20-29 Ağustos 2021 tarihleri arasında Konya'da yapılmasında karar kılındı ve Konya 2021 5. İslami Dayanışma Oyunları (İDO) Ev Sahibi Ülke Anlaşması 19 Aralık 2019 tarihinde Konya'da imzalandı. Ancak, dünyayı sarsan Covid-19 pandemisi sebebiyle İslami Dayanışma Oyunları Organizasyon Komitesi ve ISSF Yönetim Kurulları Konya 2021, 5. İslami Dayanışma Oyunları'nın 10-19 Eylül 2021 tarihinde yapılmasını planladı. Bu plan da pandeminin hala devam etmesi üzerine rafa kaldırılarak, son raddede oyunların 09-18 Ağustos 2022 tarihleri arasında yapılmasında mutabık kalındı.

Konya 2021!

9 Ağustos 2022 ve 18 Ağustos 2022 tarihleri arasında Konya'nın ev sahipliğinde düzenlenen 5. İslami Dayanışma Oyunlarına 56 ülkeden gelen 4 binden fazla sporcu, 24 farklı branşta madalya kazanmak için ter döktü.

Organizasyonda atıcılık, atletizm, basketbol 3x3, bisiklet, bocce, cimnastik (artistik, aerobik, ritmik), eskrim, futbol, güreş, halter, hentbol, judo, karate, kick boks, masa tenisi, okçuluk, tekvando, voleybol, yüzme, geleneksel okçuluk, para-atletizm, para-masa tenisi, para-okçuluk, para-yüzme branşlarında madalya kazanmak için mücadele edildi.

İslami Dayanışma Oyunları'nın beşincisi İslami Dayanışma Spor Federasyonu ve İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelerin katılımıyla düzenlendi. Cumhurbaşkanı Erdoğan 5. İslami Dayanışma Oyunları Açılış Töreni'ne katıldı. Kardeş ülke Azerbaycan'ın lideri İlham Aliyev de Erdoğan'a Türkiye'nin bu önemli gününde eşlik etti. İki ülkenin İslami Dayanışma Oyunlarında sürekli yan yana görüntü vermesi ve kardeş ülke Azerbaycan'ın da ev sahibi olarak hissettirilmesi dostluk ve kardeşlik mesajlarının kağıt üstünde kalmayarak sürekli somut örneklerle perçinlendiğini tüm dünyaya gösterdi.

Açılış Öncesi Yemek

5. İslami Dayanışma Oyunları açılış töreni öncesinde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Filistin Devlet Başkanı Mahmut Abbas ve diğer devlet başkanlarıyla yemekte bir araya geldi.

Açılış Töreni Ardından Mevlâna Müzesine Ziyaret

5. İslami Dayanışma Oyunları'nın açılış törenine İlham Aliyev ile birlikte katılan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Aliyeva, tören sonrası Mevlâna Müzesini ziyaret etti.

Aliyev, görevlilerin müzeye girerken galoş giymesi teklifini reddederek, ayakkabısını çıkartarak müzeye girdi. Aliyev, İl Kültür ve Turizm Müdürü Abdüssettar Yarar'dan müze hakkında bilgi aldı.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev'den Konya Ziyareti

5. İslami Dayanışma Oyunları'nın açılışına katılmak amacıyla Konya'ya gelen Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Mihriban Aliyeva Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasap tarafından havaalanında karşılandı.

Cumhurbaşkanı Aliyev, karşılama sonrası, önce sporcuların kaldığı Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubad Kampüsü'ne giderek Oyunlar Köyünü ziyaret etti ve incelemelerde bulundu. Ardından açılış törenine gelen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ve Filistin Başbakanı Muhammed Iştiyye ile görüştü.

Liderler Açılış Seremonisine Katıldı

Konya Büyükşehir Stadı`nda düzenlenen açılış seremonisine Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Kuzey Kıbrıs Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Filistin Başbakanı Muhammed Iştiyye, Arnavutluk Başbakanı Edi Rama, Cezayir Başbakanı Eymen Bin Abdurrahman, Uluslararası İslami Dayanışma Spor Federasyonu (ISSF) Başkanı ve Suudi Arabistan Spor Bakanı Prens Abdülaziz bin Turki el-Faysal, Kuveyt Enformasyon, Kültür ve Gençlik Bakanı Abdulrahman Al Mutairi, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi ile diğer katılımcı ülkelerin temsilcileri ve büyükelçileri ile spor severler katıldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Açılış Konuşması ile Konya 2021 Resmen Başladı.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ''5. İslami Dayanışma spor faaliyetlerini başlatıyorum. Tüm emeği geçenleri, şahsım ve milletim adına tebrik ediyorum. Hayırlı, uğurlu olsun'' cümleleriyle resmi olarak başlayan oyunların açılışı görkemli anlara sahne oldu. Açılış töreni Kuran-ı Kerim'in okunmasıyla başladı. Protokol üyelerinin stada gelmesiyle İstiklal Marşı okundu ve ardından Türk bayrağı göndere çekildi. Daha sonra alfabe sırasına göre oyunlara katılan ülkenin kafileleri bayraklarını taşıyarak stada giriş yaptı. En çok alkışı ev sahibi Türkiye'den sonra Azerbaycan ve Filistin topladı. Oyunlara özel, 21 sayısını içinde barındıran lale biçiminde tasarlanmış olan logo aynı zamanda bu oyunların asıl yapılması gereken yıl olan 2021`i simgeledi. Törende Efes'ten Zeugma'ya, Göbeklitepe'den Ayasofya'ya Türkiye'de buluşan kültürel zenginliklerin tanıtıldığı video yayınlandı. Geceye damgasını vuran diğer önemli an Mevlana'nın silueti stadın üstünde gökyüzüne yansıtıldığı andı. Büyük beğeni alan gösteri "Birlik güçtür!" sloganıyla Mevlana'nın "Ne olursan ol, gel" sözleri ile tüm dünyaya hoşgörü mesajı iletti.

Neden Sekiz Köşeli Yıldız

Sıklıkla Siyonizm yıldızıyla karıştırılan sekiz köşeli Selçuklu yıldızı (Türkistan yıldızı) öz be öz Türk ve İslamiyet sembolüdür. Anadolu Selçukluları'nın başkenti Konya'da düzenlenen 5. İslami Dayanışma Oyunlarının açılış seremonisinde kullanılan sembol, sosyal medyada sembolü tanımayan birçok kullanıcının hedef oklarına maruz kaldı. Yüzlerce yıllık Türk sembolünü, hemen siyonizmle bağdaştıran izleyiciler esas gerçeği öğrenene kadar neye uğradıklarını şaşırdı. Böylelikle, arama motoruna başvurarak sekiz köşeli yıldızın ne olduğunu anlamaya çalışan izleyiciler, Konya 2021 sayesinde tarihsel ve kültürel sembollerini tanıma fırsatı buldu.

Sekiz köşeli yıldız, Türk ve İslam medeniyetinde yaygın olarak kullanılan bir semboldür. Türkistan'dan Balkanlara pek çok tarihî eserde sekiz köşeli yıldızla karşılaşılır. Anadolu'da daha çok Selçuklu yıldızı olarak bilinen sekiz köşeli yıldız, Orta Asya'da Türkistan Yıldızı olarak anılır. Sekiz köşeli yıldızın her bir ucu bir erdemi simgelemektedir. Bu erdemler aynı zamanda İslam'ın temel direkleri olarak kabul edilirler. Bunlar; merhamet ve şefkat, sabretmek, doğruluk, sır tutmak, sadakat, fakirliğini ve acizliğini bilmek, cömertlik, Rabbine şükretmek" olarak sıralanmaktadır.

Sekiz köşeli yıldız 'zafer' anlamını da taşımaktadır. Dört ana yön ve dört de arayönü bünyesinde toplayan sekiz köşe, bütün yönlerde, girişilen bütün işlerde zafer kazanılacağı anlamını da taşımaktadır. Hem ahlaki değerler açısından hem de mutlak galibin Türk- İslam ülküsü olacağı yönünden güçlü mesajlar içeren bu sembol, 5. İslami Dayanışma Oyunlarında hem açılışta hem de madalyaların arka yüzünde kullanılmıştır.

Günümüzde Türk Dünyası'nın en önemli sembollerinden birisi diyebileceğimiz Sekiz köşeli Selçuklu Yıldızı; Türkmenistan Devlet Armasında ve Bayrağında, Azerbaycan Devlet Armasında ve Bayrağında, T.C. Emniyet Genel Müdürlüğü armasında, Mescidi Aksanın tavan süslemesinde, Ravza-i Mutahhare de Hz. Peygamber'in kabri şerifinde ve daha birçok yerde görülmektedir.

Azerbaycan Milletvekili Nurullayeva: Türkiye Hem Kendi Adına Hem de İslam'a Yakışır Bir Ev Sahipliği Yapıyor

İslam İşbirliği Teşkilatı İslami Dayanışma Spor Federasyonu İcra Kurulu Üyesi ve Azerbaycan Milletvekili Könül Nurullayeva, 5. İslami Dayanışma Oyunları kapsamında Konya'da 4 kıta ve 56 ülkeden 24 farklı branşta sporcuların buluştuğunu belirterek, "Türkiye hem kendi adına hem de dinimiz İslam'a yakışır bir ev sahipliği yapıyor" dedi.

İslam İşbirliği Teşkilatı İslami Dayanışma Spor Federasyonu (ISSF) İcra Kurulu Üyesi ve Azerbaycan Milletvekili Könül Nurullayeva'nın Türkiye'nin 5. İslami Dayanışma Oyunları'na üst düzeyde ev sahipliği yaptığını söyledi.

Konya'da gerçekleşen organizasyon profesyonel düzeyde devam ettiğini, harika bir açılış töreni izlediklerini kaydeden Nurullayeva, "Gerçek bir spor şöleni kutluyoruz. Türkiye hem kendi adına hem de dinimiz İslam'a yakışır bir ev sahipliği yapıyor. İlim ve irfan şehri Konya'da 4 kıta ve 56 ülkeden 24 farklı branşta spor festivali düzenleniyor. Konya misafirperverliğini hoşgörü ve kardeşlik şehri olarak tüm dünyaya sunmaktadır. İslam dünyası dayanışma ve kardeşlik mesajını spor aracılığıyla veriyor. Bu birlik gücümüzü daha da fazla artırıyor. Azerbaycan adına şunu söylemek istiyorum; burada kendimizi evimizde gibi hissediyoruz. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Konya'daki oyunlara katılacak sporcularımızla yaptığı görüşmede, müsabakaları kardeş bir ülkede yapmanın bize ayrı bir güç kattığını kaydetti. Bu, kardeşliğin ve samimiyetin gücüdür. Kazandığımız madalya sayısı her geçen gün artıyor" dedi.

"Kardeş Türkiye'nin Zengin, Kadim Tarihini ve Kültürünü Tüm İslam Alemine Tanıtmak..."

5. İslami Dayanışma Oyunları'nın İslam dünyasında dayanışmaya katkı sağladığını vurgulayan Nurullayeva, sözlerine şu şekilde devam etti: "Oyunların hazırlık sürecini yakından takip eden biri olarak her şeyin en mükemmel şekilde organize edildiğini rahatlıkla söyleyebilirim ki Konya'yı birkaç kez ziyaret ettim ve uluslararası standartlara göre spor altyapısının kurulduğuna tanık oldum. Azerbaycan tecrübesinden yola çıkarak şunu söyleyebilirim, oyunlar için oluşturulan spor altyapısı önümüzdeki yıllarda ülkenin kazancı haline gelecektir. Genç gönüllülerin faaliyeti bizleri daha da mutlu ediyor. Gençler geleceğimizdir. Onların bu spor şölenine katkılarını takdir ediyoruz. Yarışmalara katılan tüm sporcuların izlenimleri üst düzeydedir. Birbirinden ilginç ve heyecan verici yarışmalar düzenleniyor. Bu etkinliğe ev sahipliği yapmak aynı zamanda kardeş Türkiye'nin zengin, kadim tarihini ve kültürünü tüm İslam alemine ve dünyaya tanıtmaktadır."

"Hem Azerbaycan Hem Türkiye, Dünya Çapında Büyük Saygıyı ve Müslüman Dünyasında Büyük Sempatiyi Hak Eden Ülkeler..."

2017 İslami Dayanışma Oyunları'na ev sahipliği yapan Azerbaycan'ın dünyaya barış, huzur, birlik ve beraberlik mesajı gönderdiğini kaydeden Könül Nurullayeva, "Azerbaycan bir kez daha İslam dünyasına örnek standartlar sundu. Uluslararası toplum, Azerbaycan örneğinde dayanışmanın güce dönüşmesinin gerçek bir örneğini gördü. 5. İslami Dayanışma Oyunları da seviyeleri ve yeni ilerici standartları sebebiyle yerel ve uluslararası spor camiasından büyük övgü aldı. Aslında Konya, Bakü gibi büyük uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapma tecrübesine de sahip. Aynı zamanda hem Azerbaycan hem de Türkiye, dünya çapında büyük saygıyı ve Müslüman dünyasında büyük sempatiyi hak eden ülkelerdir. Konya'da düzenlenen oyunların spor tarihinin en unutulmaz şöleni olacağına ve İslam dünyasında dayanışmanın daha da güçlenmesine hizmet edeceğine eminim" cümlelerini kullanarak hem iki ülke arasındaki birlik ve beraberliğe hem de Konya'nın ev sahipliğine övgülerde bulundu.

Konya 2021 5. İslami Dayanışma Oyunları Kapanış Töreni ile Veda Etti

İstiklal Marşı eşliğinde Türk bayrağının göndere çekilmesiyle başlayan Kapanış Töreninde oyunlara katılan ülkelerin bayraklarıyla geçişlerinin ardından oyunlarda görev alan gönüllüler geçit töreni düzenledi. Konya 2021'den kaydedilen görüntülerin izlenmesinin ardından ışık ve havai fişek gösterileri yapıldı.

Gösterilerden sonra Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu ve Uluslararası İslami Dayanışma Spor Federasyonu (ISSF) Başkanı Suudi Arabistan Spor Bakanı Prens Abdülaziz bin Turki el-Faysal konuşmalar yaptı. Konuşmaların ardınan Bakan Kasapoğlu İslami Dayanışma Oyunları Bayrağını Turki el-Faysal'a teslim etti.

Oyunların Türkiye ve Azerbaycan Karnesi

9-18 Ağustos 2022 tarihleri arasında Konya'da düzenlenen 5. İslami Dayanışma Oyunları 18 Ağustos günü yapılan kapanış töreni ile son buldu. Konya 2021 İslami Dayanışma Oyunları'nda Team Türkiye 145 altın, 107 gümüş, 89 bronz olmak üzere toplam 341 madalya ile yarışmayı İslami Dayanışma Oyunları tarihinde ilk defa birinci olarak açık ara farkla zirvede bitirdi. Özbekistan 158 madalya ile ve İran 133 madalya ile Türkiye'yi takip etti.

2017'de Bakü'de düzenlenen bir önceki İslami Dayanışma Oyunları'nı 71 altın, 67 gümüş, 57 bronz olmak üzere toplam 195 madalya ile kapatan Türkiye, oyunları Azerbaycan'ın ardından ikinci olarak tamamlamıştı. Konya 2021'de Azerbaycan'ın karnesi 29'u altın olmak üzere toplam 99 madalya ile 5. İslami Dayanışma Oyunları'nı 4. sırada tamamlamak oldu.

Oyunlarda atıcılık, atletizm, basketbol 3x3, bisiklet, bocce, cimnastik (artistik, aerobik, ritmik), eskrim, futbol, güreş, halter, hentbol, judo, karate, kick boks, masa tenisi, okçuluk, taekwondo, voleybol, yüzme, geleneksel okçuluk, para-atletizm, para-masa tenisi, para-okçuluk, para-yüzme branşlarında yapılan yarışmalarda 54 ülkeden 4 bin 200 sporcu rekabet etti.

Oyunların son gününde yapılan yarışmalarda Türkiye, okçuluk, cimnastik, karate ve kick boksta 18 altın, 10 gümüş, 9 bronz madalya kazandı.

Cimnastikte asimetrik paralelde Sevgi Seda Kayışoğlu altın, Bengisu Yıldız gümüş, atlama masasında Bilge Tarhan gümüş, Bengisu Yıldız bronz, denge aletinde Bengisu Yıldı bronz, yer hareketinde ise Bilge Tarhan bronz madalya kazandı.

Karatede bireysel katada Dilara Bozan, kata erkek takımda Ali Sofuoğlu, Enes Özdemir, Emre Vefa Göktaş'tan

oluşan takımımız altın, kadınlar kumite 61 kiloda Gülbahar Gözütok, +68 kiloda Meltem Hocaoğlu Akyol gümüş, 68 kiloda Eda Eltemur, erkekler kumite +84 kiloda Fatih Şen bronz madalya kazandı

Okçuluk bireysel finallerinde, klasik yayda Yasemin Ecem Anagöz, Samet Ak altın, Büşra Nur Coşkun gümüş, Mete Gazoz bronz madalya kazandı. Makaralı yayda ise Yeşim Bostan Uçar gümüş, Ayşe Bera Süzer, Emircan Haney bronz madalya kazandı.

Kick boksta Hayriye Türksoy Hançer, Bedirhan Ersayar, Emine Arslan, Seyit Battal Ay, Masum Teker, Sabriye Gür, Gözdenur Göktaş, Metin Yörük, Kübra Kocakuş, Ünal Alkayış, Ferhat Arslan, Bediha Taçyıldız, Emrah Yaşar altın, Büşra Demirayak, Ayşe Karaca, Hatip Emlek gümüş, Zeliha Doğan ise bronz madalya kazandı.

Aliyev ve eşi Mihriban Aliyeva, Konya'da gerçekleştirilen 5. İslami Dayanışma Oyunları'nda madalya kazanan sporcularla bir araya geldi.

Azerbaycanlı sporcuların 29'u altın 99 madalya kazanarak 5. İslami Dayanışma Oyunları'nı 4. sırada tamamladığını hatırlatan Aliyev, sporcuları ile gurur duyduğunu söyledi.

"Türkiye Büyük Takdiri Hak Ediyor"

Azerbaycan sporcularının stadyumda on binlerce seyircinin alkışıyla ev sahibi takım gibi karşılandığını dile getiren Aliyev, "Türkiye'yi ve sporcularını üst düzey organizasyon ve elde ettikleri birincilik için yürekten tebrik ediyorum. Oyunlara ev sahipliği yapmak o kadar kolay bir iş değildir. Türkiye bu konuda büyük takdiri hak ediyor." İfadeleri ile kardeş ülke Türkiye'yi tebrik etti.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Konya 2021 5. İslami Dayanışma Oyunları'nı Değerlendirdi

"Türkiye'yi ve sporcularını üst düzey organizasyon ve elde ettikleri birincilik için yürekten tebrik ediyorum. Stadyumda on binlerce seyirci Azerbaycan takımını ev sahibi takım olarak karşıladı."

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, 5. İslami Dayanışma Oyunları'nda iyi organizasyon ve elde edilen birincilik için Türkiye'yi kutlayarak, "Oyunlara ev sahipliği yapmak o kadar kolay bir iş değildir. Türkiye bu konuda büyük takdiri hak ediyor." dedi.

"Azerbaycanlı Sporcular Kendilerini Evindeymiş Gibi Hissetti"

İslami Dayanışma Oyunlarının kardeş ülke Türkiye'de yapıldığını ve doğal olarak Azerbaycanlı sporcuların kendilerini çok rahat ve evindeymiş gibi hissettiğini belirten Aliyev, açılış töreninde Azerbaycan takımının stada giriş yaptığı esnada Türk seyirciler tarafından alkışlar eşliğinde çok sıcak karşılandığını hatırlattı.

Azerbaycan Cumhuriyeti'nin birinci Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Mehriban Aliyeva'nın

doğum gününü kutlarız!

26 Ağustos

TÜRKİYE AZERBAYCAN DERGİSİ

YENİ AZERBAYCAN ORDUSU

Azerbaycan Silahlı Kuvvetleri kendisini yeni eğitim doktrini, yeni silah sistemleri ve sayısı artırılmış özel birlikler ile reforme etmeye devam ediyor. Tüm bu süreçler elbette kardeş ülke Türkiye'nin yoğun desteği ile gerçekleşmektedir. İki ülke arasındaki ilişkilerin tarihi çok derin olmakla birlikte Anadolu ve Azerbaycan Türklüğü arasında askeri işbirliğinin en önemli örnekleri içerisinde 15 Eylül 1918 tarihinde Bakü`nün kurtuluşunu özellikle vurgulamak gerekir. Osmanlı Devletinin ölüm kalım savaşı verirken Azerbaycan Türklerinin yardımına koşması ve Nuri Paşa komutanlığındaki Kafkas İslam Ordusu'nun Azerbaycan`da başta başkent Bakü olmakla çeşitli bölgeleri Rus-Taşnak ittifakının mezaliminden kurtarması çok önemliydi. Osmanlı`nın son zaferi olarak tanımlanabilecek bu olay, hem de Azerbaycan Halk Cumhuriyeti`nin fiiliyata geçmesi, hem de Osmanlı`nın Azerbaycan`a desteği manasında tarihi ve stratejik öneme haizdi. Yine Azerbaycanlıların Kurtuluş Savaşı'nda Anadolu`daki Milli Mücadeleye verdiği ekonomik destek özellikle tarafını belli etmesi bağlamında önemliydi.

1920-1991 yılları arasında devam eden Sovyet işgali döneminde Azerbaycan'la Türkiye arasında bir askeri ilişkiden bahsedilemez kuşkusuz, fakat ikinci dünya savaşı sonrasında Türkiye`nin SSCB`ye dönmek istemeyen veya dönemeyen Azerbaycanlı savaşçıların önemli bir kısmı için ikinci vatan olduğunu belirtmek gerekir.

1991 yılında Azerbaycan`ın bağımsızlığını ilan etmesi ve Türkiye`nin de bu bağımsızlığı ilk tanıyan devlet olmasından sonra iki ülke arasında bütün alanlarda olduğu gibi askeri boyutta da yeni bir dönem başlamıştır. Bağımsızlık sonrası Azerbaycan ile Türkiye arasındaki resmi ilişkiler 9 Kasım 1991'de Türkiye'nin Azerbaycan'ı tanıması ile kurulmuştur.

Azerbaycan'ın 1991 yılında bağımsızlığını yeniden kazanmasından 18 yıl sonra iki ülke arasındaki askeri işbirliğine boyut atlatacak bir anlaşma imzalandı. 16 Ağustos 2010'da, Bakü'de Türkiye ile imzalanan "Stratejik Ortaklık ve Karşılıklı Yardım Anlaşması"nda iki ülkeden herhangi birinin toprak bütünlüğünün korunması gerektiği hallerde işbirliği yapılacağı yazmaktadır: "Taraflardan biri, bir üçüncü ülke veya bir grup ülke tarafından silahlı saldırı veya askeri tecavüze maruz kaldığında, Taraflar, BM Şartının 51. maddesinin tanıdığı bireysel veya ortak meşru savunma hakkının hayata geçirilmesi için askeri imkan ve kabiliyetlerinin kullanılması da dâhil mevcut olanakları çerçevesinde gerekli bütün önlemlerin alınması amacıyla birbirine karşılıklı yardımda bulunmak hususunda mutabık kalmışlardır. Bu yardımın biçimi ve kapsamı taraflarca acilen belirlenecektir."

Bu tarihten sonra var olan askeri işbirliği kapasitesi ivmelenerek artmaya devam etmiştir. Aynı yıl iki ülke arasında oluşturulan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) sayesinde askeri ilişkiler çok daha hızlı bir tempoda gelişmiştir. 25 Şubat 2020'de Bakü'de düzenlenen YDSK toplantısının ardından konuşan Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, iki ülke ordularının askeri ve güvenlik işbirliği anlaşmaları çerçevesinde 2019 yılı boyunca 13 ortak askeri tatbikat yaptığı bilgisini vermiştir.

Aliyev, 2. Karabağ Savaşı başlamadan önce TRT'ye yaptığı açıklamada da Azerbaycan Ordusunu küçük ölçekte Türk Ordusu şeklinde reforme edeceklerini açıklamıştı. Bu açıklama öncesinde de zaten devam eden bir yenilenme süreci mevcuttu. Azerbaycan, yıllar içinde ordusunu Sovyet sisteminin ağır piyade ve zırhlı birliklerden oluşan yapısından, müttefiki Türkiye yardımıyla NATO benzeri bir yapıya kavuşturmak için büyük adımlar attı. Bu yeni yapıda profesyonel, hızlı hareket kabiliyetine sahip yüksek teknoloji ile donanmış bir ordu oluşturuldu.

Ermeniler tarafından işgal edilmiş toprakların kurtarılması sırasında Türkiye'nin desteği konusunda da konuşan Aliyev şöyle dedi: " Türkiye'nin manevi desteği ve Türk Savunma Sanayi ürünlerinin varlığı bize büyük güç katmıştır. Türkiye NATO'nun ikinci büyük ordusudur ve kimse onunla karşı karşıya gelemez."

Azerbaycan Ordusunda reform süreci yeni birliklerin kurulması, Milli Güvenlik Üniversitesi'nin açılması ve özel birliklerdeki eğitimli personel sayısının artırılması gibi uygulamalarla devam etmektedir. Çoğu Türkiye'de eğitim alan, her türlü savaş ortamında görev yapabilecek standartlarda yetiştirilen mavi bereli komandolar, Azerbaycan ordusunun caydırıcı unsurlarından biri ve yeni gücü olarak gösterilmektedir.

Ermenistan'ın işgalinden kurtarılan Hadrut kasabasında kurulan, açılışı Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından 24 Ocak'ta yapılan komando tugayında görev yapan mavi bereliler, zor doğa ve iklim koşullarında yaptıkları eğitimlerde ortaya koydukları üstün performanslarıyla Azerbaycan ordusuna avantaj sağlıyor.

Komandolar, zor şartlara hazırlık için her gün düzenli olarak spor, dağcılık ve tırmanış gibi faaliyetler gerçekleştiriyor. Atış yapılarak hayata geçirilen eğitimler gerçek savaş sahnelerini aratmıyor. Keskin nişancı eğitimi de alan komandolar hedefleri tam isabetle vuruyor.

Araçların gidemeyeceği arazilerde operasyon için eğitilen komandolar sızma, pusu kurma, görünmeden ilerleme ve terörist unsurları etkisiz hale getirme becerilerini, göz dolduran manevralarıyla cesur ve başarılı şekilde ortaya koyuyorlar.

Eğitimlerini sadece dağlık arazilerde değil yerleşim birimlerinde de sürdüren komandolar, evlerde saklanan teröristlerin imhası ve rehinelerin kurtarılması da dâhil her türlü senaryoya karşı hazır olmak için eğitiliyor.

Azerbaycan Ordusu Hadrut ve Kelbecer ile birlikte 5 mıntıkada Komando birlikleri oluşturmuş durumdadır. Diğer üç birliğin nerede olduğu açıklanmadı fakat bu birliklerin de Karabağ bölgesinde olduğu tahmin ediliyor. Azerbaycan Ordusu Komando birliklerinin sayısı kısa süre içinde iki katına çıkarmayı planlıyor. Komando birlikleri tıpkı Türkiye'de olduğu gibi Azerbaycan Kara Kuvvetlerine bağlı bir birlik olarak kuruldu. Birliğin ilk komutanı ise Korgeneral Enver Efendiyev oldu.

İki kardeş ülkenin orduları arasında işbirliğinin daha ileri bir seviyeye taşınma çabaları giderek artan bir ivmede devam ediyor. Türk Deniz ve Hava Kuvvetleri'nin kullanmakta olduğu yerli Yönetim ve Bilgi Sistemlerinin Azerbaycan Ordusu ile entegre edilme çalışmaları başlamış ve belirli aşamalara geçilmiş durumdadır. Yine bu kapsamda sınır birliklerinin kullandığı ikaz ve yönetim sistemlerinin entegre edilmesi planlanıyor.

Eğitim ve entegrasyon dışında Türkiye ve Azerbaycan arasında işbirliği özellikle Türk Savunma Sanayi ürünlerinin Azerbaycan Ordusunda kullanılması bakımından gelişmeye devam ediyor. 120 kilometre menzili olan Kaplan balistik füze fırlatıcısı, çok namlulu roketatar TR-300 Kasırga ve 122 mm topçu roketi Sakarya gibi silah sistemlerinin Azerbaycan'a ihraç edildiği biliniyor. Bunun dışında Azerbaycan tarafından TURNA hedef uçak sistemi, ŞAHİNGÖZ elektro-optik keşif ve gözetleme sistemi, SARP uzaktan kumandalı atış sistemi, 30 mm MUHAFIZ uzaktan kumandalı atış sistemi, PİTON termal görüş sistemi, İHASAVAR sistemleri, AFOS topçu ileri izleme simülatörü, BORA 12 keskin nişancı tüfeği, OTOKAR zırhlı personel taşıyıcı, ENGEREK özel operasyon aracı, SOM B1 seyir füzesi, UMTAS ve OMTAS orta ve uzun menzil tanksavar füze sistemleri Türkiye'den satın alınmıştır.

Azerbaycan Ordusunun modernizasyonu, askeri bütçede önemli bir artış da dahil olmak üzere, 2020 sonrası daha geniş bir askeri genişlemenin parçası olarak hayata geçiriliyor. Aliyev, buna gerekçe olarak Ermeni provokasyon riskini gösteriyor diğer olası neden ise Azerbaycan'ın bulunduğu coğrafyadaki azalan güvenlik ortamıdır.

Zira şu anda Ukrayna'da sürmekte olan tam ölçekli konvansiyonel savaş ve NATO tarafından eğitilmiş olan Ukrayna silahlı kuvvetlerinin başarılı savunma stratejisi, Azerbaycan gibi ülkelerin Sovyet mirasının ötesine geçme isteğini güçlendirmiş görünüyor.

Azerbaycan 2.5 milyar dolara yaklaşan yıllık askeri bütçesi, en yeni teknolojilere dayalı mühimmat ve savaş araçları ile donatılmış, NATO standartları doğrultusunda eğitim görmüş silahlı kuvvetleri ile Güney Kafkasya'da lider ülkedir. Ayrıca Azerbaycan silahlı kuvvetlerinin son Karabağ Savaşı'nda gösterdiği kabiliyetler onun eski Sovyet coğrafyasında da en güçlü ve savaş hazırlıklı ordulardan biri olduğunu doğruluyor. Azerbaycan'a Karabağ'da zaferin yolunu açan asıl faktör ise hiç şüphesiz Ermenistan karşısındaki askerî üstünlüğü oldu. Somut rakamlar üzerinden konuşmak gerekirse, iki ülkenin askerî gücü ve sahip oldukları silah sistemleri karşılaştırıldığında bu üstünlük açıkça görülüyor. Örneğin ABD merkezli araştırma kuruluşu Global Fire Power'ın mevcut askerî güç endeksinde Azerbaycan 64'üncü, Ermenistan ise 111'inci sırada yer alıyor. Daha da özele inip iki ülkenin askerî gücüne bakıldığında, Karabağ operasyonunun başladığı 27 Eylül'de Azerbaycan'ın 67 bin aktif askerî personel sayısına karşılık Ermenistan'ın 45 bin aktif askerî personeli bulunuyordu.

Armed Forces isimli platformun verilerine göre ise Azerbaycan'ın 2,7 milyar dolarlık yıllık askerî bütçesine karşılık Ermenistan'ın 500 milyon dolarlık askerî bütçesi bulunuyor. Bu harcamaların somut birer çıktısı olarak, operasyon başladığı sıralarda kara kuvvetleri envanterlerinde Azerbaycan'ın 665 tankına, bin 637 zırhlı aracına ve 740 topçu sistemine karşılık Ermenistan'ın 529 tankı, bin zırhlı aracı ve 293 topçu sistemi bulunuyordu. Hava kuvvetlerinde ise Azerbaycan'ın 13 çok fonksiyonlu uçağına, 5 savaş uçağına, 11 bombardıman uçağına ve 75 savaş helikopterine karşılık Ermenistan'ın sadece 13 bombardıman uçağı ve 42 savaş helikopteri bulunmaktaydı. Tüm bu rakamların gösterdiği üzere, Azerbaycan operasyon başladığı sıralarda sahadaki askerî üstünlüğü elinde bulunduruyordu. Ayrıca operasyon sonucunda Azerbaycan ordusunun Ermenistan'a ait yaklaşık 5 milyar dolar değerinde silahı imha etmesi ya da ele geçirmesi dikkate alındığında, Ermenistan'ın yaşadığı kayıp daha iyi anlaşılabilir. Söz konusu açık üstünlük ve kısa sürede elde edilen askerî zafer, sert gücün ve ulusal kabiliyetlerin ülkeler için hâlâ ne kadar önemli ve stratejik mahiyette olduğunu göstermesi bakımından önem taşıyor.

Azerbaycan, gelirlerinin artmasının yanı sıra silahlı kuvvetlerini modernize etmesi, yeniden yapılandırması, en yeni ve güçlü savaş araçları ile donatması sürecini hayata geçirmektedir. Bu, bir militarizasyon politikası değildir. Azerbaycan'ın karşılaştığı ulusal güvenlik sorunları, bölgeyi kapsayan riskler ve Ermenistan tarafından yapılan askeri saldırı ve tacizlerin doğal bir sonucudur. Ülkenin toprak bütünlüğünün ve egemenliğinin ihlal edilmesi, topraklarının % 20'sinin 20 yıldan fazla işgal altında kalması ve Dağlık Karabağ sorununun görüşmeler yoluyla çözümüne yönelik arabuluculuk çabalarının sonuç vermemesi ile ilgili atılmış zorunlu adımlardır.

Sonuç olarak atılan bu doğru adımlar neticesinde işgal altında kalan vatan toprakları kurtarılmış, siyasi çabalar sonucunda da bölgenin yeniden bir barış istikrar adası haline gelmesi amacına yönelik çalışmalar hızlanmıştır. Azerbaycan ve Türkiye arasındaki müttefiklik ilişkisi ve bu iki ülkenin artan askeri kapasitesi bölgedeki barış ve huzurun en büyük teminatıdır.

KARABAĞ ZAFERİ SONRASI GÜNEY KAFKASYA'DA AZERBAYCAN VE TÜRKİYE

Doç. Dr.Nazim Caferov (Cafersoy)

Azerbaycan Devlet İktisat Universitesi Öğretim Üyesi
Bakü`deki Kafkasya Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkan Yardımcısı

Karabağ zaferi ve sonrasında yaşanan uluslararası gelişmeler, tarihsel olarak İpek Yolu'nun ve enerji geçiş yollarının üzerinde olan Güney Kafkasya'nın yeni stratejik değişim süreci içerisine girmekte olduğunun işaretlerini vermektedir. Esasında Güney Kafkasya, etkileri günümüze kadar gelen çok boyutlu stratejik değişim süreçlerini daha önce tarihte altı kez yaşamıştır.

İlk olarak, İslam'ın 7. yüzyılda bölgeye gelişi Güney Kafkasya'nın stratejik çehresini hem dinsel hem de jeopolitik anlamda değiştirmiştir. İkinci olarak, Selçuklu Türklerinin 11. yüzyıldaki kitlesel ve nihayetinde kalıcı olan göçü, Güney Kafkasya'da yeni bir stratejik denge yaratmıştır. Üçüncü olarak, 16. yüzyılda Şii mezhebini temel alan Safevî Türk Devleti'nin oluşumu ve iki yüzyıllık mevcudiyeti bölgede kalıcı jeopolitik ve jeokültürel etkilere neden olmuştur. Güney Kafkasya'da dördüncü stratejik kırılma ise 19. yüzyılın ilk çeyreğinde Rusya'nın bölgeye girişiyle yaşanmıştır. Günümüzde Kremlin yönetiminin bölgedeki etkin konumunun tarihsel temelini oluşturan bu giriş Güney Kafkasya'nın Rusya üzerinden Vestfalya Sistemi ile tanışması ve Viyana Kongresi'nin etkilerini dolaylı olarak kendi üzerinde hissetmesi anlamını taşımaktadır. Bölge beşinci stratejik değişimini 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşamıştır. Bu dönemde Birinci Dünya Savaşı, Bolşevik devrimi ve Mondros Anlaşması benzeri süreçlerin ardından Güney Kafkasya'da bağımsız millî devletler kurulsa da dönemin çalkantılı uluslararası koşullarında bu durum süreklilik arz etmemiştir. Bu koşulların sonucunda SSCB'nin bir parçasına dönüşmek zorunda kalan Güney Kafkasya Soğuk Savaş'ın bitişi ile altıncı kez ciddi bir stratejik değişim sürecine girmiştir.

Soğuk Savaş'ın sona ermesi ve SSCB'nin dağılmasıyla tarihsel bağlamda altıncı stratejik değişimi yaşayan Güney Kafkasya'da Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan yeniden bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir. Güney Kafkasya'nın yeni uluslararası sistemde yer alması sürecinde ABD, Rusya, Türkiye ve İran'ın pozisyonu ve karşılıklı ilişkileri bölgenin stratejik yönelimi bağlamında kritik önem arz etmiştir. Bu koşullarda Güney Kafkasya'nın stratejik yönünün belirlenmesi sürecinde küresel sistemin en güçlü aktörü ABD, NATO müttefiki olan bölge gücü Türkiye ve AB bölgenin yüzünü Batı'ya çevirmesi yönünde önemli çabalar harcamıştır. Buna karşılık Rusya tarihî konumunu ve stratejik imkanlarını da kullanarak bölgenin kendi nüfuz alanında kalması için çalışmış, İran ise bölgeyi uluslararası sistemdeki sıkışmışlığını aşacağı yeni bir fırsat alanı olarak görmüştür. Rusya ve İran zaman zaman ABD-Türkiye ittifakına karşı iş birliği yapmışlardır. Güney Kafkasya'da ABD-Türkiye iş birliği bölgenin yeni devletlerinden Azerbaycan ve Gürcistan'ın bağımsızlıklarının güvence altına alınmasını ve modern uluslararası sisteme entegre olmasını sağlayan Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol hattı, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu, Bakü-Erzurum doğal gaz hattı benzeri stratejik projelerin gerçekleşmesine olanak tanımıştır.

Bu bağlamda Karabağ Savaşı süreci, sonuçları ve sonrasındaki uluslararası gelişmeler, Güney Kafkasya'nın yeni ve sayıca yedinci stratejik dönüşümün arifesinde olduğunun önemli işaretlerini veriyor. Karabağ zaferi esas etken olduğu Güney Kafkasya'daki bu değişim Azerbaycan ve Türkiye için yeni bir jeopolitik durum oluşmuştur.

Yeni Dönemde Güney Kafkasya'da Azerbaycan-Ermenistan İlişkileri

Azerbaycan açısından yeni jeopolitiğin en önemli sonucu Ermenistan`la ilişkilerin geleceği ve bunun bölgede yaratacağı muhtemel etkilerdir. Çünki Karabağ zaferi sonrası Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinde yeni bir döneme girilmiştir. Öncelikle, Karabağ'daki zafer Azerbaycanlılar için, tarihsel olarak Rusya destekli Ermeni tarafı ile ilişkilerde sürekli toprak ve mevzi kaybı ile sonuçlanan yaklaşık 200 yıllık sürecin sona ermesi anlamını taşımaktadır. İkinci olarak, Karabağ zaferi 1988-1994 yılları arasındaki savaş sırasında kaybedilen yasal toprakların kurtarılması anlamına gelmektedir. Üçüncü olarak, Karabağ zaferi sonrasındaki gelişmeler Ermenistan'la düşmanca ilişkilerin normalleşmesi için fırsat anlamını taşımaktadır.

Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinde normalleşme ise üç bağlamda önemlidir. Öncelikle bu durum iki komşu ülke ve halk arasında normal siyasî, ekonomik, güvenlikle ilgili ve kültürel ilişkilerin kurulması demektir.

İkincisi, bu süreç Güney Kafkasya'da uzun yıllar boyunca ihtiyaç duyulan barış ve refahın sağlanması anlamında önemli bir fırsattır. Üçüncüsü, ilişkilerdeki bu normalleşme, 1990'lara kadar Ermenistan'da kendi ata topraklarında yaşayan, fakat etnik temizlik sonucunda Azerbaycan'a gelmek zorunda bırakılan binlerce Azerbaycanlının ekonomik ve kültürel bağların sonucu olarak dönmesine imkân sağlamak anlamına gelmektedir.

Fakat Azerbaycan'la Ermenistan arasında yukarıda bahsedilen normalleşmenin gerçekleşmesinde, günümüz şartlarında özellikle Karabağ'daki yasadışı Ermeni askerî gücünün çıkarılması, sınır anlaşmazlıkları, Zengezur koridoru ve Karabağ'daki Ermenilerin statüsü konuları kritik önem taşımaktadır. Fakat normalleşme süreci bahsedilen bu konularda ulusularası hukuka ve tarihsel gerçeklere uygun adil bir çözümle mümkün olabilecektir. Genel anlamda Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinde normalleşmenin önümüzdeki dönemde gerçekleşmesi ve tarafların bir barış anlaşması imzalaması ihtimali daha yüksek görünüyor. Fakat bu normalleşmenin sorunsuz olmasını ve kısa sürede gerçekleşmesini beklemek gerçekçi olmaz. Bu noktada Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinin geleceğine ilişkin üç senaryo ihtimali mevcuttur:

1. Almanya-Fransa ilişkileri modeli: Bu iki devlet uzun süren düşmanca ilişkilerin ve iki dünya savaşının karşıt tarafları olmalarının ardından, bugün AB'de ve NATO'da birlikte yer alıyor. İki ülkenin çok boyutlu güçlü iş birliği ve entegrasyon süreci yürümektedir. Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinde bu modelin kısa vadede hayat bulması düşük bir ihtimaldir, fakat iç ve dış koşullar uygun olursa bunun uzun vadede gerçekleşmesi mümkündür.

2. Türkiye-Yunanistan ilişkileri modeli: Uzun müddet süregelen düşmanlık ve savaşın ardından taraflar arasında barış anlaşması imzalandı. Türkiye ve Yunanistan Soğuk Savaş yıllarında Batı kampında yer aldılar ve genel anlamda hâlen Batı jeopolitik alanının bir parçası sayılıyorlar. İki ülke ortak savunma örgütü olan NATO'da birlikte yer alıyor. Taraflar arasında zaman zaman gerginleşme yaşansa da normal düzende yürüyen ikili ilişkiler mevcuttur. Fakat taraflar arasında ikili ilişkilerde gerginliğin dozunu zaman zaman savaş alarmı verecek düzeye yükselten Ege denizi sınırları ve Kıbrıs Meselesi gibi sorunlar da mevcuttur. Keza Yunanistan'daki Türk azınlık ve Türkiye'deki Rumların statüsü uzun süredir gerginlik konuları olarak kalmaktadır. İki ülkenin kamuoyunda, özelikle de Yunanistan'da politik söylem ve reaksiyonlarda karşıtlık önemli bir sorun olarak kalmaktadır. Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinin yakın ve orta dönemde bu modele benzeme ihtimali yüksek görünüyor.

3. Rusya-Japonya ilişkileri modeli: Rusya ile Japonya arasında, İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesinden bu yana, Kuril adalarının statüsündeki taban tabana zıt yaklaşımlar nedeniyle barış anlaşması imzalanamadı. Rusya tarafı Kuril adalarını kendi yasal toprağı olarak kabul ederek ve Sovyetler Birliği'nin mirasçısı olarak bölge üzerinde bütün egemenlik haklarını her yönüyle kullanıyor. Buna karşılık Japonya Kuril adalarını işgal edilmiş bölge olarak kabul ediyor. Bu soruna rağmen taraflar arasında ikili ve uluslararası boyutta normal ilişkiler sürdürülebiliyor. Azerbaycan-Ermenistan arasındaki ilişkilerde bu modelin uygulanması Ermenistan tarafının tercih edebileceği bir husus, fakat bu yaklaşımın bölgedeki barış ve iş birliği üzerinde Demokles'in kılıcı gibi duracağını ve Azerbaycan'ın da bu modeli kabul etmeyeceğini tahmin ediyoruz.

Bu nedenle bu model yakın dönemde geçici bir süre fiilî biçimde uygulanabilir. Fakat uzun müddette geçerli olması muhtemel değil.

Yeni Dönemde Güney Kafkasya'da Türkiye

Soğuk Savaşın bitişiyle Türkiye Guney Kafkasya`da önemli bir hareket alanı kazanmıştır. Her ne kadar Türkiye`nin Güney Kafkasya politikası zaman zaman iç ve uluslararası etkenler nedeniyle çeşitli handikaplar yaşasa da genel anlamda Ankara`nın son 30 yılda bölgede önemli stratejik kazanımlar elde ettiği söylenebilir. Bu dönemde Türkiye, Gürcistan ve Azerbaycan birlikte Güney Kafkasya'nın jeopolitik kaderinde değişim fırsatları yaratan Bakü-Tiflis-Kars, Bakü-Tiflis-Erzurum ve TANAP benzeri stratejik nitelikli projeleri başarı ile gerçekleştirmiştir. Keza aynı dönemde Türkiye-Azerbaycan ikili ilişkileri ekonomik, siyasî ve kültürel ilişkilere ek olarak askerî, savunma sanayii ve stratejik boyutlarda da giderek derinleştirmiştir. Yine bu dönemde, bölgede önceki güç dengesine farklı boyutlar getiren Türkiye-Azerbaycan-İran ve Türkiye-Azerbaycan-Rusya üçlü mekanizmaları kurulmuştur.

Karabağ zaferi Türkiye`nin bölgesel konumuna jeopolitik, askeri, jeoekonomik ve jeokültürel konumunu hem taktik, hem de strateji manada güçlendirmiştir. Türkiye Karabağ savaşı ve sonrasındaki zaferle Güney Kafkasya'da konumunu çok güçlendirmiştir. Türk askerinin bölgede Rus-Türk Gözlem Merkezi çerçevesinde bulunması ve Azerbaycan'ın "Türk modeli ordu kuracağını" belirtmesi ise bu güçlenmeyi sembolize eden en önemli stratejik hususlardır. Türkiye ve Azerbaycan ilişkilerinin askerî ve savunma sanayii alanında derinleşmesi, sürekli yapılan ortak askerî manevralar ve karşılıklı üst düzey ziyaretler Güney Kafkasya'da Türkiye'nin artan stratejik gücünün göstergesidir. Keza Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Azerbaycan Devlet Başkanı İlham Aliyev'in imzaladığı 15 Haziran 2021 tarihli Şuşa Beyannamesi ilişkilerin stratejik niteliğinin daha da genişleyeceğinin ve derinleşeceğinin güçlü işaretini vermektedir. Öte yandan Ankara'nın bölgede artan gücü, özelikle Paşinyan yönetimini zaman zaman Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesi ihtiyacına dair mesajlar vermeye itiyor. Başta Cumhurbaşkanı Erdoğan olmak üzere Türk yetkililer de Erivan yönetimi ile iyi komşuluk ilişkileri kurmaya açık olduklarını beyan ediyorlar. Karabağ zaferi sonrası Azerbaycan da bu ilişkiler konusunda süreci destekleyici tavır sergiliyor. Bu bağlamda önümüzdeki dönemde Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerindeki sürece paralel olarak Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde de yavaş yavaş da olsa normalleşme beklenebilir.

Yine Güney Kafkasya'daki jeopolitik değişim sürecinde bir başka yeni ve ilginç nokta Rusya ile Türkiye arasında çok boyutlu ilişkilerin de derinleşmesidir. 2010'lu yıllarda Rusya-Türkiye ilişkilerinde derinleşen, çok boyutlu ve giderek daha fazla oranda "stratejik iş birliği" olarak tanımlanan gelişmeler yaşanmıştır. Bu derinleşme sadece ikili ilişkilerle sınırlı olmamış, Türkiye-Batı ilişkilerini sarsan iş birliği süreçlerini de gündeme getirmiştir. Bölgesel bağlamda özellikle Orta Doğu'da Suriye özelinde kendini

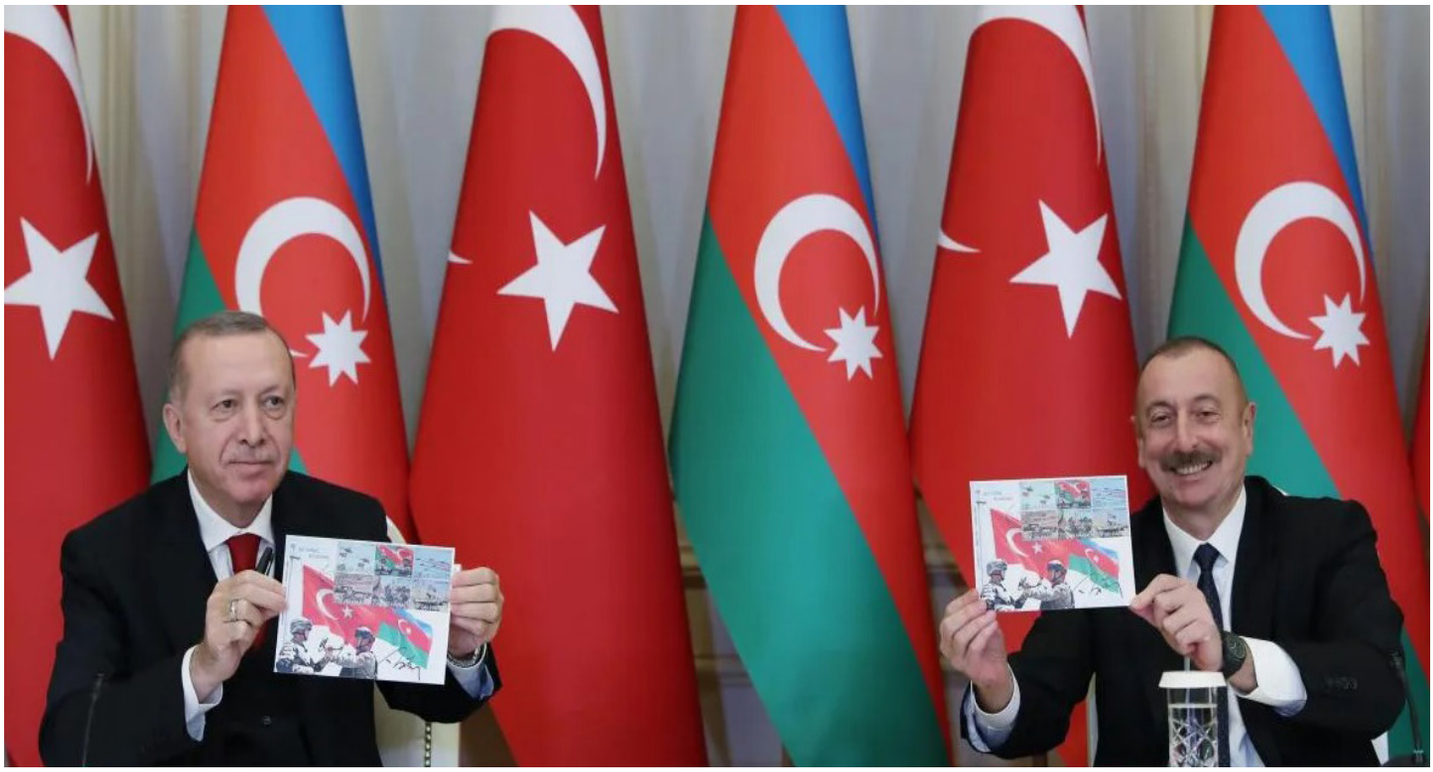

gösteren Türkiye-Rusya iş birliğinin, geniş anlamda Avrasya, daha dar anlamda ise Güney Kafkasya'da etkileri görülmeye başlamıştır. Esasında Türkiye ile Rusya arasında Avrasya'da iş birliğini öngören en önemli anlaşma 16 Kasım 2001'de iki ülke dışişleri bakanları arasında imzalanan Avrasya'da İş Birliği Eylem Planı'ydı; fakat taraflar arasındaki ikili ilişkiler, bölgesel dinamikler ve küresel dengeler bu sözleşmenin pratikte uygulanmasına fazla izin vermemişti. Özellikle Rusya'nın Türkiye'nin bölgesel sorunlara müdahil olmasına ve bu konuda Moskova ile Avrasya'da İş Birliği Eylem Planı'nda öngörüldüğü biçimde diyalog geliştirmesine yaklaşık 10 sene boyunca ciddi biçimde direndiğini görüyoruz. Fakat 2008'deki Rusya-Gürcistan savaşından ve Türkiye-Ermenistan protokol müzakerelerinden sonra Moskova'nın da bu konulara dair Türkiye direnişinin kırılmaya başladığı gözlemlenmektedir. Rusya ile Türkiye arasında bölgesel sorunlardan Karabağ konusunun müzakeresi ise ilk kez 25 Ocak 2012'de Rusya-Türkiye dış işleri bakanları arasındaki bir ortak belgede yer almış ve mesele zamanla her iki devlet başkanının sürekli müzakere ettiği ve iş birliği noktaları aradığı konulardan birine dönüşmüştür.

Türkiye'nin bölgede etkisinin arttığını gösteren kritik bir başka boyut ise Karabağ zaferinde Azerbaycan'a verdiği desteğin post-Sovyet coğrafyadaki yansımasıdır. Bu coğrafyada toprak işgali yaşayan bir ülkenin ilk kez savaşta Rusya'nın geleneksel müttefiki olan bir ülkeye karşı zafer kazanması ve bu zaferde Türkiye'nin verdiği politik, diplomatik desteğin ve başta insansız hava araçları olmak üzere verdiği silah desteğinin stratejik önemde olması, Ankara'nın başta Gürcistan ve Ukrayna olmak üzere çeşitli ülkelerdeki nüfuzunu önemli ölçüde artırmıştır. Türkiye'nin bölgede artan gücü ve Rusya ile gelişen ilişkileri, gelecekte Ankara'nın Abhazya, Güney Osetya ve Kırım sorunlarında da arabuluculuk inisiyatifi almasını dahi gündeme getirebilir. Öte yandan, Türkiye'nin Azerbaycan'ı desteklerken Rusya ile de yoğun diyalog ve iş birliği formatında hareket etmesi, güvenlik dinamikleri nedeniyle Moskova'ya hassas yaklaşan merkezî Asya ülkelerini Ankara ile ilişkilerini geliştirme yönünde cesaretlendirmiştir. Nitekim Türk Keneşi'nin Türk Devletleri Teşkilatı olarak daha da bütünleşmiş bir yapıya dönüşmesi kararında da Karabağ zaferi ve bu zaferde Türkiye-Azerbaycan iş birliğinin yarattığı sinerjinin kritik önemi olduğunu belirtmek yanlış olmaz. Bu arada merkezî Asya'daki Türk devletlerinin Karabağ savaşı sırasında Türk Keneşi çerçevesinde verdikleri siyasî desteğin yanı sıra, Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü'nün Ermenistan'dan yana tavır koymamasındaki etkilerini de belirtmek gerekiyor.

Sonuç

Karabağ zaferi ile özelde Güney Kafkasya, genelde ise Kafkasya yeni bir stratejik dönüşüm ve değişim süreci içine girmiştir. Öncelikle, yeni süreçte Türkiye-Azerbaycan ilişkilerinin yeni bir strateji aşamaya geçtiğini belirtmek mümkündür. İkinci olarak, bu stratejik dönüşüm süreci Azerbaycan-Ermenistan ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde ciddi stratejik değişim süreçlerinin ve normalleşmenin önünü açmaktadır. Üçüncüsü, yine de bu süreclerin önüde ciddi engellerin olduğunu gözardı etmemek gerekir. Dördüncüsü, Karabağ zaferi bölgesel dengeler bağlamında Türkiye-Rusya ve Azerbaycan-Rusya ilişkilerinde de yeni ciddi gelişmelerin habercisi olarak da okunabilir. Son olarak, Karabağ zaferi sonrası Günye Kafkasya`dakı stratejik manzara İran, ABD, AB ve Çin başda olmakla diger aktörlerin tutumunda yeni haraketlenmeleri beraberinde getirmektedir.

AVRUPA YAŞADIĞI ENERJİ KRİZİ SONUCU TANAP'A YÖNELDİ

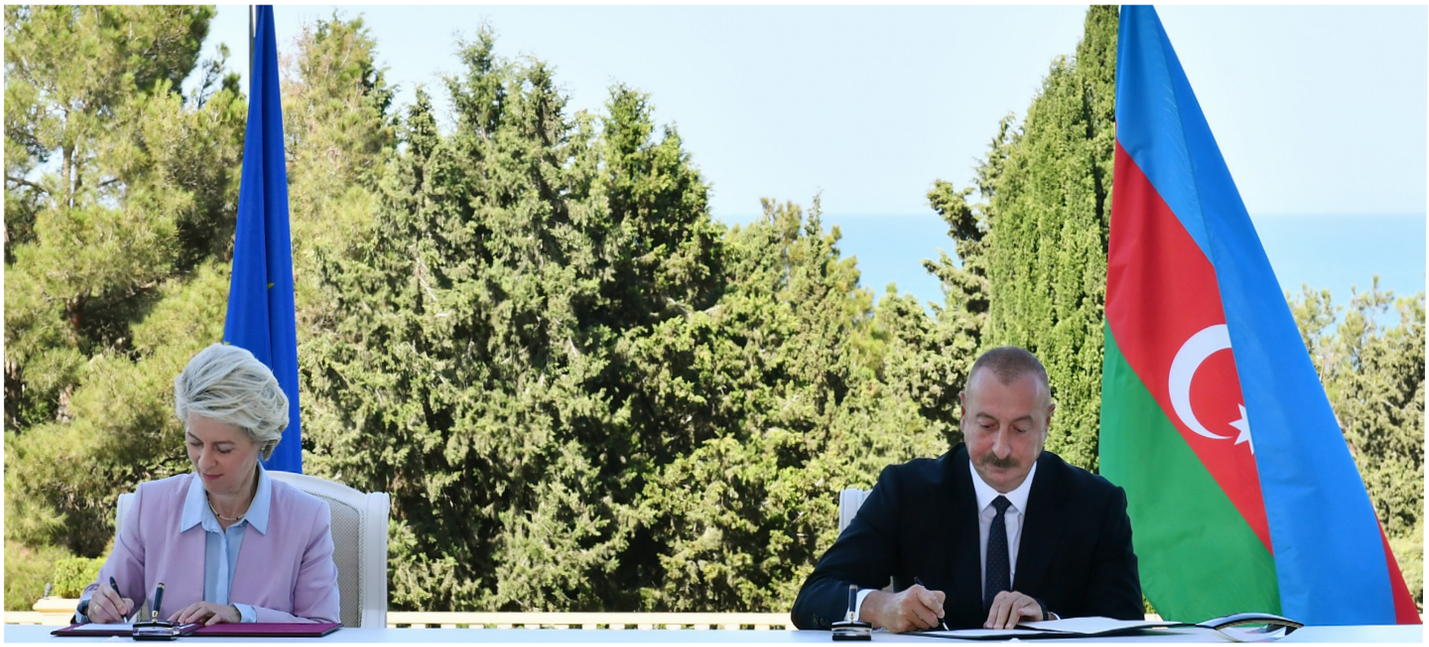

Rusya'nın enerji ambargosundan kaynaklı Avrupa'da enerji krizi yaşanıyor. Avrupa, ambargonun etkilerini, Hazar gazını Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşıyan Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı (TANAP) ile çözmeyi düşünüyor.

AB Yeni Ortaklar Arıyor

Rusya-Ukrayna savaşı sonrası Avrupa Birliği (AB), Rus doğalgazından kademeli olarak çekilmeye başlamıştı. Rusya da birçok Avrupa ülkesine doğalgaz ihracatını durdurmuş ya da azaltmış durumda. Bu durumda Rusya yeni pazar arayışına çıkarken, AB'de yeni ortaklar aramaya başladı.

AB'nin, Rusya ambargosu ile enerji krizi yaşamaya başlamasıyla, enerji alanında Kafkasya ve Orta Doğu ülkelerinin önemi arttı. Bununla beraber, AB ile iş birliği yapabilecek en önemli ülke Azerbaycan oldu.

Trans-Hazar Ulaşım Rotası Avrupa'da Heyecan Yarattı

27 Haziran'da Bakü'de bir araya gelen Azerbaycan, Türkiye ve Kazakistan ülkelerinin bakanları gerçekleştirdikleri toplantıda, Hazar Denizi'ni geçerek Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaşacak yeni bir enerji, mal ve lojistik transit yolu için genel uzlaşma ve detayların sağlandığı ve bir sonraki toplantının Kazakistan'da 2022 Sonbahar aylarında yapılmasının beklendiği vurgulandı. Toplantıda Hazar Geçişli Doğu-Batı Orta Koridorunun geliştirilmesi konusu ele alındı. Ortaya konulan bu proje Avrupa'da heyecan yarattı.

Avrupa Birliği (AB) haberleri yapan New Europe, yapılan toplantının ardından, "Tileuberdi (Kazakistan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Muhtar Tileuberdi) bölgede Azerbaycan ve Türkiye'nin anahtar öneme sahip politik ve ekonomik ortaklar olduğunu ifade etti. Toplantıya katılanlar demiryolları, petrol boru hatları gibi ortak projelerin hayata geçirilmesini de masaya yatırdılar. Avrupa yönündeki sınırlı sayıda enerji fırsatları düşünüldüğünde Hazar Denizi'nden Karadeniz'e uzanan bir rota Avrupa için özellikle önemlidir. Toplantıya katılan bakanlar da bölgedeki ulaşım hacminin arttırılmasının bölgedeki limanlarda yeterli sürede gerçekleşecek olan bir gümrük vergisi ve teknik modernizasyon istediği konusunda hemfikirler. Bu şekilde ticaret ve ekonomik iş birliği de güçlenecek." ifadelerinde bulundu.

Bakü ile AB Arasında Anlaşma İmzalandı

Enerji krizi yaşayan Avrupa bu sorunu Azerbaycan ile çözmek amacıyla taslak bir belge hazırladı. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula Von Der Leyen, enerji kaynaklarını çeşitlendirmek ve Azerbaycan ile anlaşma imzalamak amacıyla Bakü'ye gitti. Bakü'ye gelen Von Der Leyen, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile görüştü. Görüşme kapsamında AB ile Azerbaycan arasında anlaşma imzalandı. Anlaşma kapsamında, enerjide Rusya'ya bağımlı olan Avrupa hükümetleri, kaynaklarını çeşitlendirmek amacıyla, Hazar gazını Türkiye üzerinden Avrupa'ya aktaran Güney Gaz Koridorunu (GGK) genişletmeyi istiyor. Güney Gaz Koridoru kapsamında inşa edilen TANAP'ın Avrupa ayağı olan Trans Adriyatik Boru Hattı'nın (TAP) yıllık kapasitesinin iki kat artırılması, Rusya'dan yılda yaklaşık 155 milyar metreküp doğal gaz satın alan Avrupa'nın Azerbaycan'dan daha fazla gaz satın alması ihtimalini artırıyor. Belgede, Güney Gaz Koridoru ve TAP üzerinden Avrupa'ya ihraç edilen yıllık 8 milyar metreküplük gazın, 2027 yılında 20 milyar metreküpe çıkarılması hedeflendi. Anlaşma ile Güney Gaz Koridoru hattında kapasite artırmak amaçlı yatırımlar planlanıyor.

Anlaşmayla birlikte yenilenebilir enerji de gündeme geldi. Yapılacak çalışmalarda, yenilebilir hidrojen kaynaklarının transferi için, elektrik alt yapısını geliştirmenin yollarının aranacağına dikkat çekildi. Gerçekleştirilmesi planlanan projelere Türkiye'nin de katılabileceği ifade edildi.

İmzalanan mutabakat zaptı sonra Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, enerji güvenliğinin önemli olduğunu belirterek, AB için, "Sizinle Azerbaycan arasında enerji alanında uzun süreli, öngörülebilir ve çok güvenilir bir iş birliği elbette büyük bir değerdir" sözlerini dile getirdi.

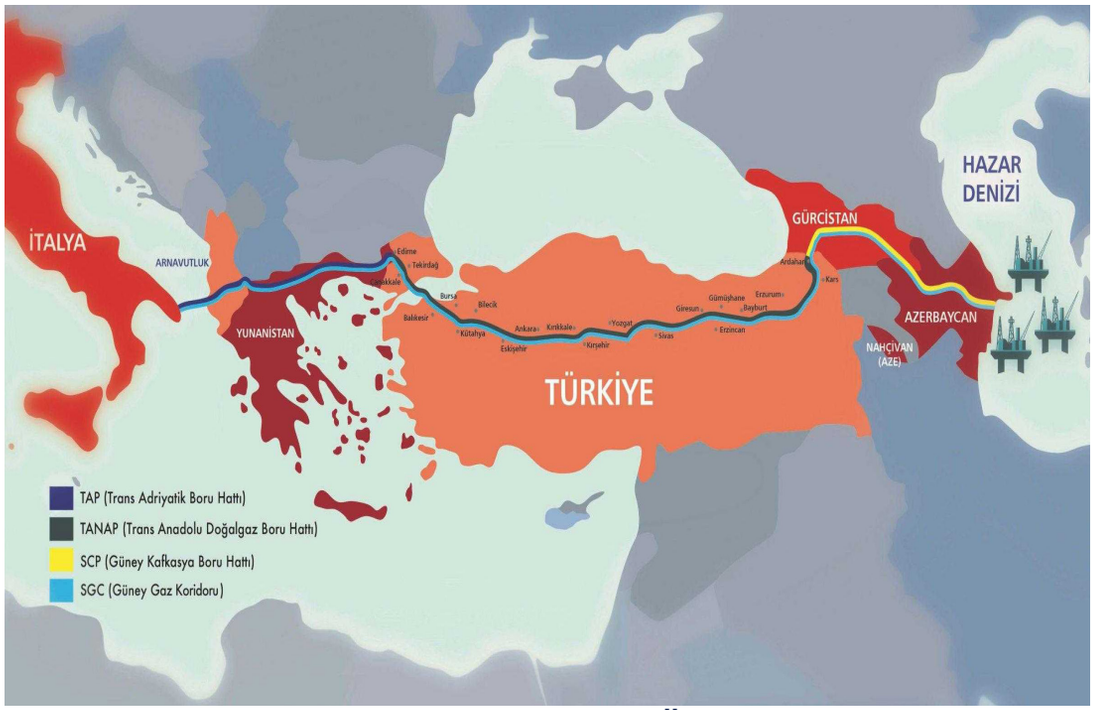

Azerbaycan Güvenilir Bir Enerji Ortağı

Avrupa Birliği (AB) ile Azerbaycan arasında yapılan görüşmede imzalanan mutabakat zaptı ile Avrupa'nın, Azerbaycan'dan aldığı doğalgaz ithalatı ikiye katlanacak.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve AB Komisyonu Başkanı Ursula Von Der Leyen, imzaladığı mutabakat zaptı ardından basın toplantısı düzenledi. Cumhurbaşkanı Aliyev, "Azerbaycan'ın ileri sürdüğü AB ve ortaklarımız tarafından desteklenen enerji projeleri, Avrupa'nın enerji haritasını tamamen değiştirdi" dedi.

AB ve Azerbaycan arasında petrol, gaz alternatif enerji ve diğer konuları kapsayan bir enerji diyaloğu başlattıklarını vurgulayan Aliyev, rüzgâr ve güneş enerjisi ile ilgili projelere başlandığını ve çok büyük kaynak tabanına sahip olduklarının da altını çizdi.

AB Komisyonu Başkanı Ursula Von Der Leyen ise, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırmadan önce de güvenilir bir enerji ortağı olmadığını ve bu nedenle güvenilir ortaklarla çalışmaya başladığını söyleyerek, Azerbaycan'ın çok önemli ve güvenilir bir enerji ortağı olduğunu vurguladı.

Azerbaycan'ın 'yeşil enerji' alanında da güvenilir bir ortak olduğunu söyleyen Von Der Leyen, "İmzaladığımız belge, enerji alanındaki iş birliğimizi daha da güçlendirecek. İlk etapta Azerbaycan'dan gaz ithalatını ikiye katlayacağız. Bu anlaşma aracılığıyla Güney Gaz Koridoru'nun genişletilmesine olan bağlılığımızı ifade ediyoruz. Bu proje zaten AB için çok önemli. Avrupa'ya her yıl 8 milyar metreküp doğalgaz aktarıyoruz ve gelecek yıl bu hacmi 12 milyar metreküpe çıkaracağız. İlerleyen yıllarda ise 20 milyar metreküpe yükselteceğiz. Bu durum, Rusya'dan kesilen gazın telafisine ve Avrupa'nın enerji arzına önemli katkı sağlayacak." sözlerini söyledi.

Azerbaycan'ın yeşil enerji alanında büyük bir potansiyele sahip olduğuna dikkat çekerek, "Özellikle rüzgâr ve 'yeşil hidrojen' alanında büyük potansiyel var ve toplantımızda bunu ayrıntılı olarak görüştük. İmzaladığımız belge ile bu alandaki istikrarlı iş birliğimizin temellerini atmış olduk. Azerbaycan yavaş yavaş fosil yakıtlar alanındaki bir ortaktan yenilenebilir enerji alanında lider bir ortağa dönüşecektir." ifadelerini kullandı.

Azerbaycan ile AB arasında imzalanan anlaşmaya göre genişletilmesi düşünülen Güney Gaz Koridoru, Hazar gazını Türkiye üzerinden Avrupa'ya aktaracak. Fakat 26 Haziran 2012'de imzalanan Türkiye ve Azerbaycan arasındaki anlaşmaya göre TANAP'la ilgili atılacak kapasite genişletme ve arzı artırma çalışmalarında öncelik Türkiye'ye verilecek.

Öncelik Türkiye'ye Verilecek

Avrupa'nın, Azerbaycan'dan alacağı doğal gazı iki katına çıkarması planlanan mutabakat zaptı ile genişletilmesi planlanan TANAP'ın ek kapasite artışındaki ilk kullanım hakkı Ankara ve Bakü arasında imzalanan anlaşmaya göre Türkiye'ye verilecek.

Azerbaycan'dan doğal gaz alımını ve mevcut kapasiteyi artırmak için imzalanan anlaşma AB ve Azerbaycan arasında olmasına rağmen, Türkiye ile Azerbaycan arasında 26 Haziran 2012'de imzalanan hükümetler arası anlaşmanın 7. maddesinin 8 ve 9. fıkralarına göre, TANAP'la ilgili gerçekleşecek kapasite genişletme ve arzı artırma çalışmalarında öncelik Türkiye'ye verilecek.

Söz konusu fıkralarda, "Devletler, yıllık 16 milyar metreküp başlangıç hacminin üzerindeki, Azerbaycan Cumhuriyeti'ne ait ve TANAP sisteminden taşınması planlanan tüm doğal gazı öncelikle Türkiye Cumhuriyeti içerisindeki alıcılara teklif edileceğini kabul ederler. TANAP sisteminin yıllık 32 milyar metreküplük başlangıç kapasitesinin üzerine genişletilmesi devletlerin karşılıklı anlaşmasına tabi olacaktır." ifadeleri yer alıyor.

Bu durumda, anlaşma gereği Avrupa'ya doğal gaz ihraç edilmesi için planlanan ek kapasite artışı için önce Türkiye ile anlaşılması ardından Ankara'nın onaylaması gerekiyor.

AZERBAYCAN CUMHURBAŞKANI ALİYEV, CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'I VE TÜRK HALKINI TEBRİK ETTİ

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANI

İLHAM ALİYEV
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANI

Azerbaycan ve Türkiye arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkileri, gün geçtikçe daha ileriye taşınarak kırılmaz bağlara sahip olmaktadır. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan arasında gerçekleştirilen sık görüşmeler tüm dünyada dikkat çekmektedir. Bu çerçevede geçtiğimiz günlerde Aliyev, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü sebebiyle, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a önce mektup göndererek ardından da telefonla arayarak tebrik etti. Aliyev görüşmelerinde, 15 Temmuz'da şehit olanlara rahmet, gaziliğe ulaşanlara afiyet dileyerek, FETÖ'nün darbe girişimine karşı Türkiye'nin devlet ve millet olarak ortaya koyduğu mücadelenin büyük bir kahramanlık örneği olduğunu ifade etti.

Türkiye ve Azerbaycan, Kardeşliklerini İspat Ediyor

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev telefon görüşmesinden önce gönderdiği mektupta, 15 Temmuz Darbesi'ni vurgulayarak, "'Bir Millet İki Devlet' ilkesine dayanarak hem mutlu hem de acı günlerde birbirlerine destek olan halklarımız, özellikle zor zamanlarda karşılıklı destek vererek kardeşliklerini ispat ediyor. Biz bundan sonra da bütün konularda Türkiye'nin yanında olacağız." ifadelerini kullandı. Aliyev mektubunu, "Kırılmaz bağlarla birbirine bağlı halklarımızın iradesinden kaynaklanan, dostluk ve kardeşlik üzerine kurulmuş ilişkilerimizin dünyada benzeri yoktur. Hedeflerimize doğru kararlı adımlarla ilerlemeye devam edeceğimizden eminim" ifadeleriyle noktaladı.

Cumhurbaşkanı Aliyev mektubunun ardından, yaptığı telefon görüşmesinde, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nde sergiledikleri mücadeleden dolayı Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ve Türk halkına tebriklerini iletti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Teşekkür Etti

Cumhurbaşkanı Erdoğan, mektup ve telefon görüşmeleri sonrasında, Cumhurbaşkanı Aliyev'e gösterdiği hassasiyet dolayısıyla memnuniyetini ifade etti. Erdoğan, Aliyev'in, Türkiye ve Azerbaycan'ın zor zamanlarda karşılıklı destek vererek, kardeşliklerini desteklediklerini sözlerine de vurgu yaparak, Türkiye ile Azerbaycan'ın iyi günde kötü günde gösterdiği birlik ve beraberlikle gerçek bir kardeşlik dayanışması sergilediğini belirtti.

TÜRKİYE, AZERBAYCAN VE PAKİSTAN ARASINDA İSTANBUL BEYANNAMESİ İMZALANDI

Geçtiğimiz yıl, Bakü Beyannamesi'nin imzalandığı Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan Üçlü Meclis Başkanları Toplantısı bu yıl ikincisi gerçekleştirilmek üzere toplandı.

Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan Üçlü Meclis Başkanları İkinci Toplantısı, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Mustafa Şentop'un ev sahipliği ile 21 Temmuz 2022 tarihinde, İstanbul'da yapıldı. Toplantıya, Azerbaycan Milli Meclisi Başkanı Sahiba Gafarova ve Pakistan Milli Meclisi Başkanı Raca Pervez Eşref katıldı.

İstanbul Renaissance Polat Otel'de gerçekleşen toplantı, TBMM Başkanı Şentop'un açılış konuşmasıyla başladı ve yaklaşık üç saat sürdü. Üç ülkenin başkanlarının konuşma yaptığı toplantının ardından, tarafların imzasını taşıyan İstanbul Beyannamesi imzalandı. 27 Temmuz 2021 tarihinde imzalanan Bakü Deklarasyonu'na vurgu yapılan beyannamede, devletler ve milletler arasındaki karşılıklı diyaloğu ve iş birliğini geliştirme ve iç ve dış tehditlere karşı ortak hareket etme kararının önemi vurgulandı.

Beyannamede, ortak tarih, kültür ve medeniyet bağlarının güçlendirilmesi ve bu amaçla ortaklaşa faaliyetlerin düzenlenmesine dikkat çekildi. Güvenlik tehditlerinin, genel küresel barış ve istikrar üzerinde yarattığı çok boyutlu dalgalanmanın altı çizilerek; bölgesel ve küresel meselelerin ele alınmasında parlamenter diplomasiyi kullanmada mutabık kalındığı, uluslararası parlamenter kuruluşlar bünyesinde üç kardeş ülkenin ortak tavır benimsemesinin önemli olduğu belirtildi.

İstanbul Beyannamesi'nde, ülkelerin bölgesel ve küresel barış, istikrar ve önemli katkıları kabul edildi. İkinci toplantıya ev sahipliği yaptığı için Türkiye'ye teşekkür edildi ve üç kardeş ülkenin karşılıklı diyalog ve iş birliğinin geliştirilmesine dikkat çekildi. Beyannamede, bölgesel bağlantılılık, ulaşım, ticaret, enerji, halklar arası münasebetler, eğitime, sosyal ve kültürel değişim ve turizme katkıda bulunacak alanlarda iş birliğini daha da genişletmeye kararlı olunduğu da ifade edildi.

Her Türlü Tehdide Karşı Ortak Çaba Gösterilmesi Gerek

Yapılan toplantı ardından imzalanan İstanbul Beyannamesi'nde, iç ve dış tehditlere karşı ortak hareket etme kararı alındı. Kardeşlik ve ortak hareket etme çabalarını vurgulayan beyannamede; devletlerin bağımsızlığı, toprak bütünlüğü, sınırların dokunulmazlığı, bölgelerin huzuru ve refahı ve terör örgütlerine karşı mücadele için ortak bir şekilde hareket edilmesi gerektiği vurgulandı.

Yükselen ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve islamafobiye karşı da endişelerin olduğu belirtilerek, beraber mücadelenin önemli olduğuna dikkat çekildi.

Beyanname ile ilgili olarak TBMM Başkanı Şentop, "Kardeş Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan arasındaki parlamentolar arası diyaloğu artırmak amacıyla başlattığımız üçlü Meclis Başkanları inisiyatifinin ilkini geçtiğimiz yıl Azerbaycan'ın ev sahipliğinde başarılı bir şekilde tamamlayarak Bakü Beyannamesi'ni imzalamıştık. Bugünkü toplantımızda da önemli konuları ele aldık ve iş birliğimizi daha da geliştirmeye yönelik fikir alışverişinde bulunduk. Tarihi, kültürel ve beşerî kardeşlik zemininde gelişen ilişkilerimiz, bugün siyasi olarak da en üst seviyelerinde bulunuyor. Üç ülke arasındaki bu müstesna yakınlık, milli davalarımızda ve zor zamanlarımızda da kendini gösteriyor. Bugün imzaladığımız İstanbul Beyannamesi'nde FETÖ, PKK/ YPG ve DEAŞ gibi tüm terör örgütlerine ve bunların uzantılarına karşı ortak çaba gösterilmesi gerektiğinin altını çizdik. Ortak ve somut bir uluslararası eylem gerektiren ırkçılık, yabancı düşmanlığı, İslamofobi ve nefret söyleminin dünya çapındaki tehdit edici yükselişine ilişkin endişelerimizi vurguladık." dedi.

Başkan Şentop konuşmasında, bütün dünyada sorun haline gelmiş mülteci krizine ve Kıbrıs meselesine de değindi. "Uluslararası topluma mülteci krizinin ana nedenleriyle mücadele etmek için ortak eylemlerde bulunma ve külfet ve sorumluluğu adil bir şekilde paylaşma çağrısında bulunduk. Kıbrıs meselesinde adil, sürdürülebilir, gerçekçi ve karşılıklı olarak kabul edilebilir bir çözümü desteklediğimizi; Ege ve Doğu Akdeniz'de ise uluslararası hukuka uygun bir yaklaşımın elzem olduğunu vurguladık. Azerbaycan'ın kurtarılmış topraklarının yeniden inşası ve rehabilitasyonuna verdiğimiz desteğin, ayrıca Cammu-Keşmir ihtilafının insani yönünün altını çizdik" sözlerini dile getirdi.

Kararlar Üç Ülkenin İş Birliğine Katkı Sağlayacak

Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Meclisi Başkanı Sahibe Gafarova, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan Üçlü Meclis Başkanları Birinci Toplantısının üzerinden bir yıl geçtiğini anımsatarak; İstanbul'da yapılan toplantıda alınan kararların üç ülkenin iş birliğine büyük katkı sağlayacağını söyledi.

Gafarova konuşmasında, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nün kutlandığını hatırlatarak, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türk halkının, vatanına, bağımsızlığına ve egemenliğine sahip çıktığını söyledi. Aynı zamanda Azerbaycan halkı ve devletinin bu darbe girişimini kınadığını söyleyerek ve her zaman kardeş ülke Türkiye'nin yanında olduklarını söyledi.

Gafarova, üç ülke arasındaki ilişkilerin sürekli geliştiğini vurgulayarak, Karabağ işgali sürecinde Türkiye ve Pakistan'ın, Azerbaycan'a destek olduğunu ve bu desteğin üç ülke arasındaki dayanışmayı arttırdığını söyledi. Destek ve dayanışmanın artmasının ise ilişkileri daha da derinleştirdiğini ifade etti.

Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan meclis başkanlarının katılımıyla gerçekleşen toplantıda alınan kararlar çerçevesinde, üç ülke arasındaki iş birliğinin bölgeye yeni bir ortak eylem çerçevesi kazandırdığını vurgulayan Gafarova, "Üç ülke meclis başkanları, uluslararası prensipleri kendine rehber olarak almış ve barışı, istikrarı, ilerlemeyi desteklemektedir. Genel ilgi alanı olan bu platformu oluştururken, bölgesel ve küresel konulara yakın iş birliği yapmak, uluslararası parlamenterler örgütleri çerçevesinde üç kardeş ülkenin parlamentosu arasındaki ilişkilerimizi geliştirmek bizim en önemli amaçlarımızdan biridir. Son dönemde uluslararası parlamenter örgütlerin toplantılarında çeşitli etkinliklerle bu görevimizi yerine getirdik ve ortak faaliyetlerimizle daha da zenginleştirdik. Bence biz yasama organlarının temsilcileri olarak ticaret, ulaşım, yatırım, enerji, eğitim, turizm, kültürel alışveriş gibi alanlarda hükümetlerimizin çabalarını tam olarak desteklemeliyiz." sözlerini dile getirdi.

Gafarova, Ermenistan'ın müzakereler için soyut bir adım atmadığını belirterek, Karabağ'da barış ve istikrarın sağlanmasının tek yolunun, Ermenistan'ın yükümlülüklerini yerine getirmesiyle gerçekleşebileceğini ifade etti.

Gıda ve Enerji Sorunu Karşısında İş Birliği Yapılmalı

Toplantıya katılan Pakistan Milli Meclik Başkanı Raca Pervez Eşref, Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan'ın, dünya ve bölge genelinde barış ve güvenlik konularında tutarlı ve anlamlı bir şekilde bir araya gelerek, bu üç ülkenin ortak hedeflere doğru gitmeyi önemsediğini vurguladı.

Başkan Eşref, üç ülkenin yasa dışı işgallere ve terörizm hareketlerine karşı birbirine destek verdiğini söyledi. "Bu noktada yapılması gereken şey, ortak yönetişimle birlikte bölge içerisinde güvenliği tesis edecek koşulların ve şartların sağlanmasıdır. Hepimizin de farkında olduğu gibi Afganistan'da terörist faaliyetler çoğalarak karşımıza çıkıyor. Terörizmle mücadele etmeyi kendine amaç edinmiş bir ülke olarak Pakistan, sürekli olarak bölgesel güvenlik için ne yapılması gerekiyorsa bunu yapmaya hazır. İki kardeş ülke ile yakın iş birliğini sürdürerek bölgesel güvenliğini sağlamaya çalışıyor ve destek veriyor." ifadelerini kullandı.

Eşref Rusya-Ukrayna savaşının ciddi bir tehdit olduğunu ve dünyanın bu savaştan sosyoekonomik anlamda etkilendiğini söyledi. "Bu durum, dünyada ve Avrupa'da yeni bir güvenlik mimarisi ortaya çıktı. Aynı zamanda gıda ve enerji sorunu da bu savaş sonrasında ortaya çıkan ve dünyayı zorlayan bir durum. Dolayısıyla yeni stratejiler ortaya koymalıyız. Daha çok iş birliği konusunda adımlar atmak zorundayız." dedi.

Başkan Eşref, üç ülke arasındaki barış, güvenlik, ticaret, yatırım, bilim, teknoloji, eğitim ve kültür alanlarında iş birliğini geliştireceğini düşündüklerini söyleyerek; "Pakistan, Türkiye ve Azerbaycan ile ilişkilerine büyük önem atfediyor. Bugünkü etkinlik paylaşılan barış ve refah hedeflerimizin bir göstergesidir. Bu vesileyle şunun altını çizmek istiyorum. Biz, Pakistan olarak Azerbaycan'a meşru davasında, toprak bütünlüğü davasında, haksız işgale karşı mücadelesinde destek vermeye devam edeceğiz. Pakistan, Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti konusundaki perspektifine destek vermeye devam edecek. Ayrıca Azerbaycan ve Türkiye'ye Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararları çerçevesinde Keşmir davasında kendi geleceğini tayin etme hakkını destekleri için teşekkür ederim." dedi. Konuşmalarının ardından üç meclis başkanı İstanbul Beyannamesini imzaladı.

TÜRKİYE, AZERBAYCAN, GÜRCİSTAN ÜÇLÜ GÜMRÜK KOMİTESİ BAKÜ'DE TOPLANDI

Orta Koridor, Kuzey ve Güney Koridoruna alternatif oluşturarak Çin ile Avrupa arasındaki entegrasyon hususunda önemli bir adımı tamamlıyor. "Tarihi İpek Yolu'nun" bir nevi yeniden canlandırılması olarak değerlendirilen Orta Koridor'un önemli bir bileşenini oluşturan Bakü-Tiflis- Kars (BTK) demiryolunu daha etkin kullanabilmek adına gelişmeler sürüyor.

Orta Koridorun üç önemli ülkesi olan Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan arasında bu duruma istinaden önemli işbirliği atılımları gerçekleşmekte. Bu atılımların ilki 8 Ekim 2021 tarihinde İzmir'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Üçlü Komite Tesis Edilmesine İlişkin Protokol" ile gerçekleşmişti. 7 Ocak 2022 tarihinde resmi gazetede yayınlanan protokolün onay metninde yer alan ifadelere göre;

- Taraflar arasındaki sağlam işbirliği ilişkisi teyit edilmiş;

- Gümrük sınırlarının korunmasında ve ticareti kolaylaştırarak ekonomik büyümenin desteklenmesinde gümrüğün önemi kabul edilmiş;

- Tarafların bilgi alışverişinde bulunma çabalarının iki taraflı eşya, hizmet, sermaye ve insan kaynakları akışının geliştirilmesine katkıda bulunulması gerektiği kaydedilmiştir.

Üçlü Komite İkinci Kez Toplandı

Yılda bir defa dönüşümlü olarak gerçekleştirilmesi öngörülen üçlü komite toplantılarının ikincisi, 18 Ağustos 2022 tarihinde Bakü'de gerçekleşmiştir. Üçlü komitenin ikinci toplantısına Türk tarafından Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay katılırken, Gürcistan tarafını ise Gürcistan Gelirler İdaresi Başkanı Levan Kakava temsil etmiştir. Azerbaycan'ı temsilen ise Devlet Gümrük Komitesi Başkan Vekili Şahin Bağırov katılmıştır. Toplantı öncesi heyetlerin katılımı ile Ulu Önder Haydar Aliyev anısına Şeref sokağında saygı duruşunda bulunmuş ve Haydar Aliyev'in kabrine çelenk bıraktıktan sonra, İlham Aliyev'in annesi ve Haydar Aliyev'in kıymetli eşi ve aynı zamanda oftolmolog olan Zarife Aliyev'in kabrine de çiçek bırakmışlardır.

Üçlü komite görüşmeleri neticesinde "Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti, Gürcistan Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi Çerçevesinde Transit Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması İçin Bilgi Değişimine İlişkin Anlaşma" taraflarca imzalanmıştır. Anlaşma ile beraber elde edileceği öngörülen kazanımlar şu şekilde sıralanabilir:

- TransAvrupa ve TransAsya demiryolu koridorlarını birbirine bağlayan Bakü-Tiflis-Kars demiryolu ile ürünlerin zamanında ve verimli bir şekilde taşınması

- Ürünlere ilişkin birincil bilgilerin elektronik ortamda değişiminin düzenlenmesi ile gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi ve sınır geçiş süreçlerinin hızlandırılması

- Karşılıklı olarak mutabık kalınan modern gümrük kontrol yöntemleri sayesinde zamandan tasarruf edilmesi

- Ulaştırma koridorlarının çekiciliğini artırması

- Ekonomik operatörler ve limanlar için lojistik imkanların artırılması
- Bölgenin transit potansiyelinin daha da genişletilmesi.

açıklamalarda bulunarak toplantıyı değerlendirmiştir. Turagay, Orta Koridor'un önemini vurgulayarak özellikle Bakü- Tiflis- Kars demiryolunun etkin olarak kullanılmasının bu minvalde değerlendirildiğinde 3 ülke için de çok kıymetli olduğunu belirtmiştir. Türkiye'nin ticaret oranlarına bakıldığı zaman Azerbaycan ile olan ihracatın çok büyük bir kısmının kara yolu ile yapıldığını vurgulayan Turagay, Türkiye'den giden tren sayısının maalesef günde 2 taneyi geçmediğini belirterek bu sayıyı artırmanın gerekliliğini vurgulamıştır. Gümrük hizmetlerinin mümkün olabildiğince hızlı gerçekleşmesi için Basitleştirilmiş Gümrük Anlaşması üzerinde de çalışıldığının müjdesini veren Ticaret Bakan Yardımcısı Turagay, Türkiye'nin gümrükteki hedefinin de yasadışı ticaret ile etkin bir şekilde mücadele

Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay Müjdeyi Verdi: "Basitleştirilmiş Gümrük Anlaşması Üzerinde de Çalışıyoruz."

Türkiye'yi temsilen üçlü komite görüşmelerine katılan Ticaret Bakanı Yardımcısı Turagay, toplantı sonrasında TRT Avaz mikrofonlarına konuşarak, üçlü komitenin arasında oluşturulan işbirliğinin önemine ithafen ederek yasal ticaretin önünü açmak olarak belirtti. Demir yolu ve demir yolu taşımacılığının maliyetleri aşağıya çekmesinden mütevellit Türkiye ve bölge ülkelerinin rekabet gücünü artırdığı çıkarımında bulunan Turagay, açıklamasının sonlarına doğru Azerbaycan'ımız söyleminde bulunarak iki ülke arasındaki ilişkilerin sadece ticari birliktelik üzerinden okunamayacağını bir kez daha kanıtlamıştır.

CUMHURBAŞKANI ALİYEV, BAKAN YANIK'I KABUL ETTİ

Azerbaycan ve Türkiye ilişkilerinin ilerlemesiyle, Türkiye'den Azerbaycan'a yapılan ziyaretler artış gösterdi.

Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'ye gelen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından kabul edildi. Bakan Yanık, Cumhurbaşkanı Aliyev'e, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın selamlarını iletti. Aliyev de teşekkürlerini Cumhurbaşkanı Erdoğan'a iletmesini belirterek; 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü yaptıkları konuşmaya değindi. Aliyev, 15 Temmuz'un tarihi bir gün olduğunu ve Türk halkının bu zorlu sınavdan Recep Tayyip Erdoğan'ın çabaları ve liderliğiyle, onurla çıktığını belirtti.

Şuşa Beyannamesi Türkiye ve Azerbaycan İlişkilerini Üst Noktaya Taşıdı

Cumhurbaşkanı Aliyev, Türkiye'nin kalkınma yolunda olduğunu belirterek, kalkınmanın ve Türkiye'de istikrarın hüküm sürmesinden, Azerbaycan halkının mutlu olduğunu söyledi. Bakan Yanık ise, bu sözler karşısında teşekkür ederek, Cumhurbaşkanı Aliyev'e, Karabağ Zaferi'nden dolayı çok mutlu olduğunu ifade etti.

Azerbaycan ve Türkiye ilişkilerini üst noktaya taşıyan Şuşa Beyannamesi'ne değinen Aliyev, Türkiye-Azerbaycan müttefiklik ilişkilerine dair beyannamenin Azerbaycan'ın sembol kenti olan Şuşa'da imzalanmasının özel bir önem taşıdığını belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Zengilan Havaalanının Açılışına Katılacak

Cumhurbaşkanı Aliyev, Erdoğan'ın Zengilan Havaalanının açılışına da katılacağını ifade etti. Türkiye-Azerbaycan arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin başarıyla geliştiğini vurgulayarak, Yanık'ın ziyaretinin iki ülke arasındaki iş birliğinin genişletilmesine katkı sağlayacağına inandığını belirtti.

Bakan Yanık, Milli Meclis Başkanı Gafarova ile Görüştü

Bakan Yanık, Cumhurbaşkanı Aliyev ile görüşmesinin ardından, Azerbaycan Milli Meclis Başkanı Sahibe Gafarova ile görüştü. Azerbaycan Milli Meclisi'nde gerçekleştirilen görüşmede Gafarova, Azerbaycan ve Türkiye arasında gerçekleşen ziyaretlerin sadece ülke liderleri düzeyinde değil, aynı zamanda ayrı devlet kurumları arasında da gerçekleştirildiğine değindi. Gafarova, aile, kadın ve sosyal meselelerden sorumlu Bakan Yanık'ın Azerbaycan ziyaretinin, iki ülkenin ilgili kurumlarının ilişkilerinin derinleştirilmesi ve devletlerarası ilişkilerin güçlenmesi yönünde katkılar sağlayacağını ifade etti. Milli Meclis Başkanı Gafarova görüşmede aile, kadın ve çocuk konularında birçok yeni kanunun kabul edildiğini ve mevcut kanunlarda çağdaş değişiklikler yapıldığını da söyledi.

Bakan Yanık, Bakü'ye gerçekleştirdiği ziyaretin ilk gününde, Azerbaycan'ın "Ümummilli lideri" Haydar Aliyev'in kabrini ve eşi Zarife Aliyeva'nın anıt mezarını ziyaret etti. Şehitler Mezarlığı ve Türk Şehitliği Anıtı'na da ziyarette bulunan Bakan Yanık, anı defterine yazı yazdı. "Aziz şehitlerimiz, Türk milleti Azerbaycan ve Kafkaslar'dan yardıma gelen kardeşleriyle 1915'te Çanakkale'de nasıl omuz omuza düşmana karşı savaşmışsa, Nuri Paşa komutasındaki Kafkas İslam Ordusu'nun yiğitleri de aynı ruhla savaşmışlardır. Azerbaycan'da şehit düşen askerlerimiz, Türkiye ve Azerbaycan arasındaki güven ve güçlü kardeşlik bağlarının asla sarsılmayacağının da kanıtıdır. Bugün Türkiy-Azerbaycan kardeşliği ve dostluğu tüm dünyaya örnektir. Türkiye her zaman Azerbaycan'ın yanında olacak ve her konuda tereddütsüz desteğini göstermeye devam edecektir.

Bakü'nün kurtuluşunun 104. yıl dönümüne yaklaştığımız bugünlerde, şehitlerimizin aziz hatıralarını sonsuza kadar kalplerimizde yaşatmanın önemini bir kez daha idrak ediyoruz. Gözlerini kırpmadan canlarını feda eden askerlerimizi saygı ve minnetle anıyor, tüm dünyaya örnek olan bu birliğimizin ebediyete kadar sürmesini diliyorum. Türkiye ve Azerbaycan devletinin varlığı payidar olsun. Ruhlarınız şad olsun."

BAYRAMOV: TÜRKİYE'NİN BAŞARISINI KENDİ BAŞARIMIZ GİBİ KABUL EDİYORUZ

"2023 ve Ötesinde Akil ve Müşfik Türk Diplomasisi" temasıyla 6-12 Ağustos 2022 tarihleri arasında 13. Büyükelçiler Konferansı gerçekleşti. İlk kez 2008 yılında toplanan konferansın on üçüncüsü kapsamında bakanlık için değerlendirme oturumları düzenlendi ve büyükelçiler, Türk dış politikasını yakından ilgilendiren bölgesel ve küresel meseleler hakkında kapsamlı görüş alışverişinde bulundular. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. ve Hariciye Teşkilatının kuruluşunun 500. yıl dönümüne denk gelmesi sebebiyle, 13. Büyükelçiler Konferansı "2023 ve Ötesinde Akil ve Müşfik Türk Diplomasisi" teması etrafında toplandı. Konferansa, büyükelçilerin yanı sıra dost ülkelerin devlet adamları da iştirak etti.

Azerbaycan Dışişleri Bakanı Bayramov, 13. Büyükelçiler Konferansı için Ankara'ya Geldi

Ceyhun Bayramov, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun daveti üzerine 8-9 Ağustos tarihleri arasında Ankara'ya geldi. 13. Büyükelçiler konferansında büyükelçilere ve katılımcılara hitap eden Bayramov, Türk diplomasisi ve Türkiye- Azerbaycan birliğine yönelik önemli mesajlarda bulundu.

Mevlüt Çavuşoğlu konferansta konuşmasını gerçekleştirdikten sonra mevkidaşı Bayramov'u kıymetli sözlerle takdim etti. Çavuşoğlu, Bayramov için "Çok zor süreçte göreve geldi, adeta ateşten gömlek giydi. Ancak, Tarih kitaplarında yer alacak başarılara imza attı." sözleriyle onore etti. Bayramov da konuşmasına Türkiye- Azerbaycan arasındaki güçlü birlikteliği vurgulayan sözleriyle başladı.

"Etnik, Kültürel, Tarihi Bağlarla Bağlı Dostluk İlişkimiz..."

Haydar Aliyev'in "bir millet iki devlet" fikri ve Mustafa Kemal Atatürk'ün "Azerbaycan'ın kederi kederimiz, sevinci sevincimizdir" düsturuyla ikili ilişkilerin geliştiğini vurgulayan Bayramov, Türk diplomatların, Azerbaycan'ın çıkarlarını, Azerbaycanlı diplomatların da Türkiye'nin çıkarlarını, çeşitli uluslararası platformlarda kendi devletlerinin çıkarları gibi koruduğu görüşünü savundu.

500 Yıllık Bir Mirasa Sahip Türk Diplomasisi...

Bayramov, Konferansın toplanma konusu itibariyle özellikle Türk Diplomasisi üzerine düşüncelerini dile getirdi. Konuşmasının büyük bir çoğunluğunu bu bölüme ayıran Dışişleri Bakanı Bayramov, Türkiye'nin diplomaside merkezi ve öncü rol oynadığını şu cümlelerle ifade etmiştir:

"500 yıllık bir mirasa sahip Türk diplomasisi, sizlerin de (Türk diplomatlar) büyük katkılarıyla kazandığı başarılar ülkenizin uluslararası aktörlüğünü günden güne artırmıştır. Dünyanın en geniş 5'inci diplomatik ağı, Türkiye'nin bugün gücüne güç katmıştır. Türkiye'nin olmadığı platformlarda Azerbaycan'ın yaptığı gibi bizim olmadığımız bir yerde sesimizin, sözümüzün duyulmasında kardeş Türkiye'nin diplomatları hayata geçirirler. Türkiye, diplomaside yeniliklerin geliştirilmesinde öncü ülkeye dönüşmüştür. Türkiye'nin diplomaside merkezi ve öncü bir ülkeye dönüşmesini sevinçle karşılıyor, başarınızı kendi başarımız gibi kabul ediyoruz."

Türkiye'nin, Azerbaycan'a olan desteğini de unutmayan Bayramov, "Topraklarımızın işgalden azat edilmesi zamanında Türkiye'nin ülkemize verdiği siyasi ve diplomatik desteği sadece kardeşlik ilişkilerimizin tezahürü değil, aynı zamanda Türkiye'nin doğrunun, hakkın ve adaletin yanında dik durması tarihte yerini bulmuştur. Bütün uluslararası baskı ve tehditlere bakmayarak Türk diplomatları Azerbaycanlı meslektaşlarıyla birlikte bütün platformlarda omuz omuza çalışarak haklı sözümüzün duyurulması için ciddi mücadeleler etti." cümleleriyle iki ülke arasındaki karşılıklı desteğe vurgu yaptı.

"Bundan Sonra da Verimli Faaliyetlerimizin Başarılarını Birlikte Yaşamak Dileğiyle..."

Azerbaycan Dışişleri Bakanı Bayramov, 13. Büyükelçiler Konferansı bünyesinde yaklaşık 10 dakika kadar konuşma yaptı. Konuşmasının içeriğinde Türkiye-Azerbaycan kardeşliği ve birlikteliğini sıklıkla dile getiren Bayramov, cümlelerini sonlandırırken de ikili ilişkilerin devamlılığına dair temennisini dile getirdi.

"Bundan sonra da verimli faaliyetlerimizin başarılarını birlikte yaşamak dileğiyle..." sözlerini tamamlayan Dışişleri Bakanı Bayramov, basına kapalı gerçekleştirilen görüşmelerle mesaisine devam etti.

AZERBAYCAN'DA DÜZENLENEN MİLLİ YAYLA FESTİVALİ, TÜRK DÜNYASINI BİRLEŞTİRDİ

İlk kez 2019 tarihinde Gedebey'de düzenlenen ve Türk dünyasını bir araya getiren Milli Yayla Festivali, koronavirüs salgını sebebiyle düzenlenememişti. Üç yıllık hasret nihayet Azerbaycan'ın bu yıl ikinci kez düzenlediği Milli Yayla Festivali ile son buldu. 29- 31 Temmuz arasında Azerbaycan'ın Goygöl bölgesinde başlayan Milli Yayla Festivali'nin açılışı Hacıkent-Han Yaylası'nda yapıldı. Festival, Cevat Han Tarih ve Kültür Vakfı öncülüğünde Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Türk Hava Yolları (THY), Azerbaycan Kültür Bakanlığı, Azerbaycan Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Azerbaycan Devlet Turizm Ajansı'nın katkılarıyla düzenlendi.

22'den fazla ülkeden gelen binlerce katılımcıya ev sahipliği yapan Milli Yayla Festivali kapsamında katılımcılara , Türk halklarının milli sporları olan ok atma, at sürme, bilek güreşi, kemer güreşi, milli güreş sporları tanıtıldı. Ayrıca, Türk halklarına özgü dans ve müziklerin tanıtıldığı konserler yapılarak coşku diri tutuldu.

"Bütün Geleneklerimizi ve Değerlerimizi Bu Festivalde Canlandırmak İstiyoruz."

Cevat Han Tarih ve Kültür Vakfı Başkan Yardımcısı Müzadil Hasanov ise Milli Yayla Festivalinin önemine şu sözlerle vurgu yaptı:

"Bütün geleneklerimizi ve değerlerimizi bu festivalde canlandırmak istiyoruz. Geleneksel spor dallarımız, folklorumuz hepsi burada yer alıyor. Farklı ülkelerden misafirlerimiz var. Türk soylu halkların temsilcilerinin yanı sıra Hindistan'dan Romanya'ya kadar farklı ülkelerden misafirlerimiz burada bulunuyor."

"Milletimizin yüzyıllar boyu olan en iyi ve en faydalı değerlerini burada canlandırmaya çalıştık. Spor çeşitlerimiz, folklor müziğimiz ve medeni programlarımız burada yeniden canlandırıldı.Şimdi daha geniş arazide ve daha zengin bir programla vatandaşlarımızın önüne çıktık. Bu sefer 20'den fazla ülkeden katılım var. Hem Türk soylu halkların temsilcileri olduğu gibi, Hindistan, Romanya, İtalya'dan ve Slovenya'dan misafirlerimiz ve katılımcılarımız var. Buraya gelerek hem programlarımızı zenginleştiriyorlar hem de medeniyetlerimiz birbiriyle sık iletişime geçiyor ve daha sık ilişkilerimiz oluşuyor" şeklinde sözlerine devam etti.

"Türk Dünyasını Birleştirecek Manevi ve Tarihi Değerlere Geri Dönülmesi Gerekiyor."

Hasanov, Türk dünyasını birleştirecek manevi ve tarihi değerlere geri dönülmesi gerekildiğini belirterek, bu değerlerin bilindiği takdirde geleceğimizin daha parlak olduğunu ve geçmişimizi bilirsek de geleceğimizin daha aydın olacağını vurguladı.

ERMENİSTAN, AZERBAYCAN SINIRINDA PROVOKATİF SALDIRI: 80 ASKER ŞEHİT OLDU

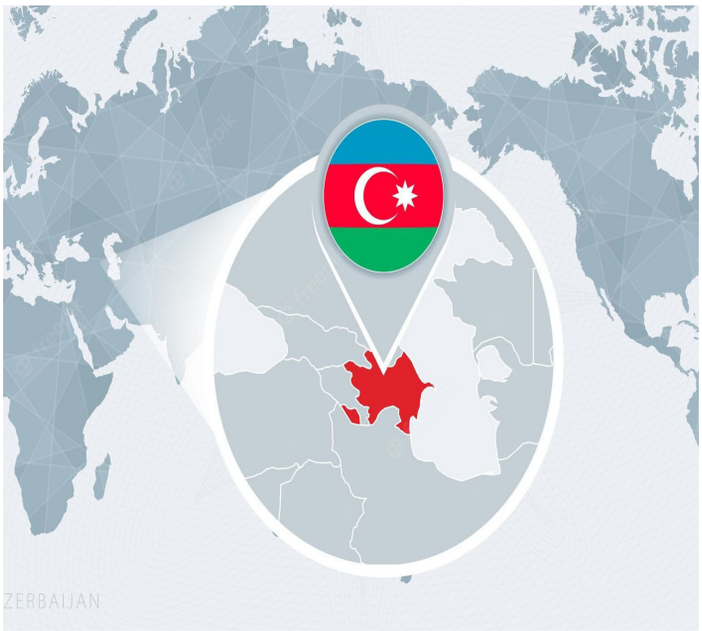

12 Eylül gecesi, Ermenistan Silahlı Kuvvetlerine ait birlikler Azerbaycan-Ermenistan devlet sınırının Taşkasan, Kelbecer ve Laçın yönlerinde büyük çaplı provokatif saldırılar gerçekleştirdi.

Azerbaycan Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, Ermenistan Silahlı Kuvvetlerine ait sabotaj gruplarının gece vakti bölgenin dağlık arazisini ve vadi boşluklarını kullanarak, Azerbaycan Ordusu birliklerinin mevzileri ile farklı yönlerdeki ikmal yolları arasındaki alanları mayınlandığını belirtti.

Bu eylemlerin bir an önce önlenmesi için birliklerimizce alınan acil tedbirler neticesinde bir çarpışma meydana geldi. Azerbaycan Ordusu'nun Basarkeçer, İstisu, Karakilse ve Görüş yerleşimleri istikametinde bulunan Ermenistan Silahlı Kuvvetlerine ait birliklerin Taşkesen, Kelbecer ve Laçın bölgelerindeki bazı mevzi, sığınak ve üslerine çeşitli silahlarla ateş açıldı. Sonuç olarak, 19 Eylül tarihlerine göre 80 personel kaybedildi ve askeri altyapı hasar gördü.

Ermenistan Silahlı Kuvvetlerinin provokasyonlarını ve ülkemizin topraklarına ve egemenliğine yönelik askeri tehditleri önlemek ve Kelbecer ve Laçın bölgelerinde altyapı çalışmalarında görev alan sivil işçiler de dahil olmak üzere askeri personelimizin güvenliğini sağlamak amacıyla, Azerbaycan Ordusunun bu yönde konuşlandırılan birimlerince kararlı tepki önlemleri alındı. Sabotaj operasyonlarına katılan Ermenistan Silahlı Kuvvetlerinin yaklaşık 200 personeli ve askeri teçhizatı imha edildi.

Azerbaycan Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı, provokasyon, çatışma ve kayıplardan tamamen Ermenistan'ın askeri ve siyasi liderliğinin sorumlu olduğunun bir kez daha altını çizdi.

Azerbaycan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğüne ve egemenliğine karşı atılacak her türlü adımı kararlılıkla önleyeceğini ilan etti. Ermenistan tarafının Azerbaycan'a yönelik bir sonraki saldırısı, uluslararası hukukun temel norm ve ilkelerinin yanı sıra Azerbaycan, Ermenistan ve Rusya Federasyonu liderleri arasında imzalanan üçlü açıklamaların hükümlerinin ve aralarında varılan anlaşmaların ağır ihlalidir. Ermenistan'ın bu adımları devam eden normalleşme ve barış sürecine tamamen aykırıdır. Azerbaycan devletinin işgalden kurtulmuş bu topraklarda geniş çaplı imar çalışmaları yaptığı bir dönemde Ermenistan, saldırganlığa izin vererek bu süreci tüm gücüyle engellediğini bir kez daha göstermiştir.

Dünya Azerbaycanlılarının 12 Eylül 2022'de Ermenistan'ın provokasyonuna ilişkin uluslararası topluma hitaben yaptığı açıklamada, Ermenistan'ın aralarındaki barış sürecine provokasyon ile yanıt vermesinin ilk kez olmadığı üzüntüyle ifade edildi: "Dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan ve faaliyet gösteren bizler, Azerbaycan toplumu üyeleri, Ermenistan'ın bu adımlarının devam eden normalleşme ve barış sürecine tamamen aykırı olduğunu söylüyoruz. Anavatanımızın işgalden kurtulmuş bu topraklarında büyük çaplı restorasyon ve inşaat çalışmaları yapılırken, Ermenistan'ın saldırganlığı bu sürecin her şekilde aksadığının bir başka açık göstergesidir. Uluslararası kuruluşlara ve önde gelen kurumlara bir kez daha çağrıda bulunuyor ve dünya kamuoyundan bu tür durumların bir daha yaşanmaması için uluslararası hukuk düzeyinde pratik adımlar atılmasını ve aynı zamanda Ermenistan tarafını intikam düşüncelerine son vererek, barışa davet etme çabalarının artırılmasını talep ediyoruz".

AZERBAYCANLILAR AVRUPA BAŞKENTLERİNDE ERMENİSTAN'I PROTESTO ETTİ

12-13 Eylül'de Ermenistan Silahlı Kuvvetleri birliklerinin Azerbaycan ile devlet sınırında provokasyon yapması, dünya Azerbaycanlıları tarafından protestoyla karşılandı. Azerbaycan Silahlı Kuvvetlerine bağlı 80 askerin provokasyon sonucu şehit edilmesi hemşerilerimiz arasında öfke yarattı. Azerbaycan diaspora örgütleri Avrupa'nın önde gelen başkentlerinde ve şehirlerinde bu konuda eylemler gerçekleştirerek Ermenistan liderlerine itirazlarını dile getirdiler.

İngiltere'de faaliyet gösteren Azerbaycan diaspora örgütleri, Ermenistan'ın Londra Büyükelçiliği önünde izinli gösteri yaptı. Göstericiler, Ermenistan Silahlı Kuvvetlerinin ülkemizin devlet sınırındaki geniş çaplı provokasyonunu protesto ettiler, kültürel miraslarımızın tahrip edilmesi, Azerbaycan topraklarına mayınların gömülmesi ve cephe bölgesinde kaybolanların akıbeti konusunda seslerini yükselterek, siyasi çevrelerin dikkatini bölgede barışı engelleyen unsurlara dikkat çektiler. Protestoda, "Ermenistan saldırıyor, Azerbaycan sınırlarını koruyor!", "Ermenistan barışa hayır diyor, savaşı seçiyor!", "Azerbaycan adalet istiyor!", "Ermenistan mayınları gömmeyi durdur!", "Mayınlar sivilleri öldürüyor!", " Azerbaycan topraklarına mayın döşenmesi savaş suçudur!" gibi işgal politikasına son verilmesi ve bölgede barışın sağlanması için sloganlar atıldı ve çağrılar yapıldı.

Almanya'da faaliyet gösteren Azerbaycan diaspora örgütleri, Ermenistan'ın Berlin Büyükelçiliği önünde protesto gösterileri düzenledi. Protestoya katılanlar, Ermenistan silahlı kuvvetlerinin Azerbaycan devlet sınırındaki geniş çaplı provokasyonunu protesto ederek, Azerbaycan topraklarına mayınların gömülmesi ve kayıp Azerbaycanlıların akıbeti konularında seslerini yükselttiler.

Meydanda Azerbaycan ve Türkiye bayrakları dalgalandı. Yurttaşlarımız; "Karabağ Azerbaycan'ındır!", "Azerbaycan barış istiyor!", "Ermenistan, Karabağ'daki yasadışı askerlerini geri çeksin!", "Ermenistan, barış anlaşmasını imzalasın!", "Ermenistan, saldırgan politikasına son versin!", "Ermenistan, terörü durdur!" " gibi sloganlar atarak, provokasyonlara karşı olduklarını ifade ederek Alman siyasi çevrelerinin ve kamuoyunun dikkatini bölgede barışı engelleyen unsurlara dikkat çektiler.

Hollanda'daki Azerbaycan cemiyeti, Lahey'de izinli miting yaptı. Ermenistan Silahlı Kuvvetlerinin ülkemizin devlet sınırındaki geniş çaplı askeri provokasyonuna, saldırgan politikasına, Azerbaycan topraklarına mayın gömmesine karşı hemşerilerimiz, kayıp Azerbaycanlıların akıbetiyle ilgili seslerini yükselttiler. Hollanda kamuoyunun ve siyasi çevrelerin dikkatini bölgede barışı engelleyen unsurlara çektiler.

Protestoda, "Ermenistan, Karabağ'daki yasadışı askerlerini geri çek!", "Ermenistan, barış anlaşmasını imzala!", "Ermenistan, işgal politikasına son ver!", " Ermenistan, Güney Kafkasya'da üçüncü ülkelerin çıkarlarına hizmet eden politikalar izleme!", "Ermenistan bölgede iletişimi yeniden kur!", "Ermenistan, bölgede provokatör olmayı bırak, askeri provokasyonları durdur!", "Ermenistan, Nahçıvan ablukasını durdur!" gibi sloganlar atıldı.

"Anavatan" Avrupa Azerbaycanlı Kadınlar Birliği'nin girişimiyle gerçekleşen grevde Benelüks Azerbaycanlıları Kongresi ve Azerbaycan Hollanda "Odlar Yurdu" Derneği protestolara aktif olarak katıldı.

Çek Cumhuriyeti'nde yaşayan Azerbaycan cemiyeti, Prag'da izinli gösteri yaptı. Yurttaşlarımız, Krizovnicke Namesti Meydanı'nda düzenlenen eylemde, Ermenistan Silahlı Kuvvetlerinin ülkemizin devlet sınırında geniş çaplı provokasyonunu, kültürel mirasımızın yok edilmesini ve uluslararası örgütlerin vandalizm eylemlerine karşı sessiz kalmasını protesto ederek, yerli halkın dikkatini bölgede barışı engelleyen unsurlara çektiler.

Ermenistan'ın son provokasyonu sonucu şehit olan askerlerin listesi ile beraber "Ermenistan'ın saldırganlığını durdurun!", "Ermenistan terörünü durdurun!", "UNESCO, Erivan'daki Azerbaycan mirasını koruyun!", "Ermenistan'ın vandalizmini durdurun!" gibi sloganlar atıldı. Eylem, diaspora aktivisti Farid Amiraliyev tarafından organize edildi.

İsveç'in Göteborg kentinde, Ermenistan'ın ülkemiz sınırında son dönemde gerçekleştirdiği askeri provokasyon hakkında yerel halkı bilgilendirmek amacıyla bilgilendirme kampanyası düzenlendi. "Azerbaycan Karabağ Özgürlük Merkezi" tarafından yürütülen eylemde, Ermenistan'ın ülkemize yönelik saldırgan politikasını yansıtan bildiriler ve bir dizi askeri provokasyon yerel halka dağıtıldı. Eyleme katılanlar, mahalle sakinlerinin sorularını da yanıtladı.

Bildirilerde, Güney Kafkasya bölgesinde sürdürülebilir barışın sağlanması yönünde 30 yıllık Ermeni işgalinden kurtulmuş topraklarda büyük çaplı inşaat çalışmaları yürüten ciddi ve büyük çaba sarf eden Azerbaycan devletinin aksine, Ermenistan bir barış anlaşması imzalamadığı, ancak askeri çatışmalarda ve bölgede durumun tırmanmasıyla ilgilendiğinden bahsedildi. Her iki taraftan da çok sayıda can kaybının eşlik ettiği son provokasyonda tüm sorumluluğun Ermenistan'ın askeri ve siyasi liderliğine ait olduğu vurgulandı. Bilgilendirme çalışmalarının diğer illerde de devam etmesinin planlandığı belirtildi.

UNESCO'nun Paris'te bulunan genel merkezinin önünde, Batı Azerbaycan'ın kültürel mirasının yok edilmesini yansıtan bir sergi eylemi düzenlendi. Eylem, "Sınır Tanımayan Adalet ve Hukuk" (Justice et Droits Sans Frontieres) Derneği tarafından düzenlenen "Kültürlerarası Diyalog Yaratmak" adlı etkinlik çerçevesinde gerçekleşti. Ana hedef, Fransız kamuoyunun ve uluslararası kuruluşların dikkatini, Tepebaşı Mahallesi de dahil olmak üzere Erivan'ın yoğun nüfuslu mahalleleri olan Batı Azerbaycanlıların kültürel mirasının Ermeniler tarafından kasıtlı olarak yok edilmesine çekmekti.

Sergide Erivan Kalesi, Serdarabad Kalesi, Serdar Sarayı, Selim Kervansarayı, Urud Anıt Külliyesi, Tepebaşı Mahallesi, Aşık Alasgar Mezar Anıtı, Abbas Mirza Camii, Serdar Camii, Receb Paşa Camii, Novguzalı Bey Camii, Hacı Cafer Bey Camii, Tepebaşı Camii yer aldı. Kültürel mirasımız ve dahil edilen diğer anıtların fotoğraf materyalleri gösterildi.

"Sınırsız Adalet ve Hukuk" Derneği temsilcileri, sergiye ilgi gösteren başkent sakinlerine Batı Azerbaycan'ın kasten yok edilen kültürel mirası hakkında detaylı bilgi verdi.

26 AĞUSTOS'UN TÜRKÜN ZAFER GÜNÜ OLDUĞU BİR KEZ DAHA TESCİLLENDİ: LAÇIN AZAD EDİLDİ

Türklerin "zafer ayı" olarak bilinen Ağustos ayı, tarihte birçok kez Türk zaferine tanıklık etti. Tarih boyunca önemli zaferler Ağustos ayında kazanıldı. Otlukbeli, Çaldıran, Mercidabık, Mohaç, Sakarya ve Belgrad ile Kıbrıs'ın Fethi bu ay içerisinde gerçekleşti. Tarihin dönüm noktalarını oluşturan ve Türk'e Anadolu'nun kapılarını açan Malazgirt ve Anadolu'nun Türk tapusu olduğunu kanıtlayan Büyük Taarruz'un 26 Ağustos gününe denk gelişinin güzelliğine bir yenisi daha eklendi. Kaderin güzel bir cilvesi olarak, Laçın kenti de Ağustos'un 26. günü Ermeni işgalcilerden 30 yıl sonra azad edilerek tekrar Azerbaycan bayrağıyla semasını süsledi.

Laçın Ermeni İşgalinden Kurtuldu

Laçın ve köyleri, 15 Mayıs 1992'de Ermeni ordusu tarafından işgal edildi. Sonraki yıllar boyunca da demografik yapıyı lehlerine çevirme amacıyla buralara Suriye ve Lübnan'dan getirilen Ermeniler yerleştirildi. Azerbaycan, bu durumu savaş suçu ve "Cenevre Sözleşmesi'nin ihlali" olarak değerlendiriyordu. 2. Karabağ Savaşı'nın Azerbaycan tarafından zaferle taçlandırılmasının ardından 10 Kasım 2020'de Dağlık Karabağ Ateşkes Anlaşması imzalandı. Bu bildiriye göre geçici olarak Rus unsurların kontrolüne verilen, Laçın şehri ve Zabuh ile Sus köylerinin yer aldığı ve "Laçın koridoru" olarak bilinen güzergahtan 26 Ağustos tarihiyle beraber hem Rus birlikleri hem de Ermeni nüfus ayrılarak bölge, Bakü yönetiminin kontrolüne geçti.

30 Yıllık Hasret

26 Ağustos 2022'de kahraman Azerbaycan Türk askeri 30 yıl aradan sonra Laçın kenti ve Sus, Zabuh köylerine Azerbaycan bayrağını çekerek, Başkomutan İlham Aliyev'e tekmil verdi. Böylesi önemli bir günün, Alparslan koutasındaki Malazgirt ve Atatürk'ün komutasındaki Büyük Taarruz'a denk gelmesi, Türkler için bir diğer övünç kaynağını oluşturdu. Azerbaycan Türkü askerlerin Laçın kentine bayrak diktikleri anlar sosyal medyada binlerce kez izlenme ve beğeni aldı. Ayrıca, bir asker cebinden Kuran-ı Kerim ve bayrak çıkararak "Türk'ün gücünü gördünüz, bundan sonra da göreceksiniz" söylemleri, sosyal medyada viral oldu.

"Yaşasın Laçın. Yaşasın Azerbaycan"

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Twitter hesabından Laçın'ın kurtuluşunu "Bugün 26 Ağustos'ta biz Azerbaycanlılar, Laçın şehrine döndük. Azerbaycan Ordusu Laçın şehrinde konuşlandırıldı. Zabuh ve Sus köyleri kontrol altına alındı. Bu vesileyle tüm Laçınlıları ve Azerbaycan halkını tebrik ediyorum. Yaşasın Laçın! Yaşasın Azerbaycan!" sözleriyle duyurdu."

Erdoğan, Aliyev'i Tebrik Etti

İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev'i Laçın kentinin azad edilmesi sebebiyle arama yoluyla tebriklerini iletti. Erdoğan- Aliyev görüşmesinde bölgesel konular ve Türkiye- Azerbaycan ilişkileri ele alındı. Laçın zaferi için Aliyev'i tebrik eden Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev'in Güney Kafkasya'da istikrar ve barışı hedefleyen hakça ve sürdürülebilir bir çözüm için ortaya koyduğu çabaları takdirle izlediğini ifade etti.

Türkiye-Ermenistan ve Azerbaycan-Ermenistan süreçlerinin birbirlerini destekleyerek ilerlemesini arzu ettiklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, her durumda kardeş Azerbaycan'la bir ve beraber olduklarını vurguladı.

CUMHURBAŞKANI İLHAM ALİYEV LAÇIN BÖLGESİNİ ZİYARET ETTİ

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev 21 Eylül'de Laçın bölgesini ziyaret etti. Devlet Başkanı, Kelbecer-Laçın karayolunun 35. kilometresinde Laçın Uluslararası Havalimanı'na 2400 metre uzunluğundaki erişim tünelinin yapımıyla ilgili bilgi aldı.

Azerbaycan Karayolları Devlet Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı Saleh Memmedov, yeni inşa edilen tünel hakkında devlet başkanına bilgi verdi. Kelbecer-Laçın karayolunun Kelbecer şehrinin Kamışlı köyünden başlayıp işgalden kurtarılan Laçın şehrinin topraklarından geçtiği dikkat çekti. Yeni yolun, bu bölgelerin birçok yerleşim alanına, bölgenin merkezine ve yeni inşa edilen Laçın Uluslararası Havalimanı'na kolay ulaşım sağlayacağı belirtildi. Daha sonra Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Laçın şehrinde Azerbaycan bayrağını dalgalandırdı. Burada konuşan devlet başkanı, bunun tarihi bir olay olduğunu belirterek, "Laçın'ın kurtuluşu her zaman tarihte kalacaktır. Azerbaycan bayrağı, şehitlerimizin canları ve kanları pahasına kahraman asker ve subaylarımızın fedakarlıkları sayesinde burada sonsuza kadar dalgalanacaktır."

Cumhurbaşkanı, 12-13 Eylül'de Ermenistan'ın Azerbaycan devlet sınırında yaptığı provokasyona da değindi: "13 Eylül'de yine şehit verdik. Allah tüm şehitlerimize rahmet eylesin. Allah gazilerimize şifa versin. Allah şehitlerimizin yakınlarına sabır versin. Ama bilsinler ki, şehitler vatan uğruna şehadete yükseldiler. Azerbaycan Ordusu taarruza geçerek düşmanı geri çekilmeye mecbur kıldı. Umarım ki bu onlara iyi bir ders olur. Çünkü bizi kimsenin ve hiçbir şeyin durduramayacağını gördüler. Kimsenin çağrısı, hiçbir beyanı, hiçbir girişim bizi durduramaz. Biz öz topraklarımızdayız ve öz topraklarımızı koruyoruz. Sınırdaki mevzilerimiz, herhangi bir Ermeni provokasyonunu öngörmemize ve gerekli önlemleri almamıza olanak sağlıyor. Biz Murov dağından Araz nehrine kadar Azerbaycan-Ermenistan sınırında elverişli konumlardayız. Bu mevziler bize hem askeri bir avantaj hem de önemli iletişim hatlarının kontrolü de dahil olmak üzere geniş bir alanda görsel kontrol imkanı veriyor ve biz zaten bu bölgelerde bulunuyoruz. Otuz yıldır bu sınırlara girmedik. İkinci Karabağ savaşının bitmesinden sonra sınırlara gittik. Ermenistan, topraklarına girdiğimiz için bizi suçlamak istiyorsa, bunun hiçbir temeli yoktur. Birincisi, sınır dedikleri yerde olsaydı, hududu kurarlardı, hudut hatlarını inşa ederlerdi, muhabere kurarlardı, mühendislik işleri yapardı. Bütün Karabağ ve Zengezur'un kendilerine kalacağına inanıyorlardı. Bu yüzden Azerbaycan-Ermenistan sınırında hiçbir şey yapmadılar. Yani sınırımız çizilmeden kimse sınırın nereden geçtiğini söyleyemez. Tekrar söylüyorum, müzakerelere hazırız ve sınırlandırma komisyonlarının Azerbaycan-Ermenistan komisyonlarının çalışmalarının sorumluluğunu alıyoruz. Tüm haritaları topladık. Bir kez daha söylemek istiyorum ki, 19. yüzyıl, 20. yüzyıl ve daha öncesine ait haritalar da dahil tüm haritalar elimizde mevcut ve bu haritalar kimin hangi topraklarda olduğunu açıkça gösteriyor. Bu yüzden sınırlar netleştirilmeden kimse bizi suçlayamaz."

Cumhurbaşkanı daha sonra Laçın şehrinin merkez caddesinde Ermenilerin neden olduğu tahribata baktı ve şehrin çevresini gözlemledi.

Devlet Başkanımız, Azerenerji Açık Anonim Şirketi tarafından Laçın şehrinde inşa edilecek 110/35/10 kV "Laçın" Kavşağı Trafo Merkezi'nin temel atma törenine de katılarak, trafo merkezinin temelini attı. "Azerenerji" Açık Anonim Şirketi Başkanı Baba Rzayev, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e "Laçin" Kavşağı Trafo Merkezi hakkında bilgi verdi.

TÜRK CUMHURİYETLERİNİ BİRBİRİNE BAĞLAYACAK ZENGEZUR KORİDORU

Türkiye ile Orta Asya ve Türk Cumhuriyetleri'ni birbirine bağlaması planlanan Zengezur Koridorunun açılmasına çok az bir süre kaldı.

Zengezur bir zamanlar Türk nüfusun yaşadığı bir Azerbaycan toprağı olmasına rağmen 1920'li yıllarda SSCB tarafından Ermenistan'a bağlandı. Ermenistan'a bağlanması sonucunda ise, Azerbaycan Nahçıvan ile kara bağlantısını kaybetti.

2020 yılında yapılan, 44 günlük savaşın sonucunda Karabağ zaferi elde edildi. Karabağ zaferi ardından gündeme gelen ve Azerbaycan ile Ermenistan arasında imzalanan anlaşmanın 9.maddesine göre; Azerbaycan ve Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti arasında bağlantı kuran Zengezur Koridoru'nun planlaması tamamlandı.

Ne Zaman Açılacak?

Türkiye, yeni yol ve bağlantıların açılmasının olumlu etkileri olacağından hareketle Azerbaycan'ın batı bölgelerinde ülke ile birlikte yoğun bir inşaa faaliyeti sürdürüyor. Hattın Ermeni saldırılarının olmadığı takdirde önümüzdeki yıl açılması planlanıyor. Koridorun fonksiyonel hâle gelmesiyle Güney Kafkasya'da ekonomik işbirliği tesis edilebilecek.

Hedef, 15 Milyar Dolarlık Ticaret

Önümüzdeki yıl açılması planlanan hattın bitişiyle beraber, sınırsız ticaret dönemi başlayacak. Koridorun fonksiyonel hâle gelmesiyle Güney Kafkasya'da ekonomik iş birliği tesis edilebilecek. Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine doğrudan ulaşımı sağlayacak olan koridorun gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) toplamı 1,1 trilyon dolardır. Türkiye ve Azerbaycan'ın ticaret hacmi ise 4,5 milyar dolar civarlarındadır. Koridorun hedefi, 15 milyar dolarlık ticaretin yapılması yönündedir.

Zengezur, Kritik Bir Alternatif Güzergâh

Çin'in Tarihi İpek Yolu'nu yeniden canlandırması amacıyla hayata geçirdiği "Bir Kuşak Bir Yol" projesi açısından da önem taşıyan Zengezur Koridoru'nun, kritik bir alternatif güzergâh olacağı düşünülüyor. Koridorla Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine kesintisiz olarak karadan ulaşım sağlanabilecek. Türk Cumhuriyetlerini birbirine bağlayacak olan bu koridor ile Gürcistan ve İran üzerinden yapılan geçişler ve buradaki kısıtlamalar son bulacak.

Azerbaycan Uluslararası Ticarette Yeni Odak Ülke

Karabağ zaferi ardından odak ülke haline gelen Azerbaycan'ın ticari ilişkileri artmaya başladı. Azerbaycan ile çok sayıda proje ve iş birliği gündemde. Birçok Sivil Toplum Kuruluşu da bu alandaki organizasyon ve iş birliklerine ağırlık verdi. Uluslararası İş Birliği Platformu (UİP) kurucusu Cengiz Özgencil; 13. Boğaziçi Zirvesi'nde Azerbaycan'ı hedef ülke yapmak istediklerini söyledi. Ayrıca

Özgencil, "Azerbaycan uluslararası ticarette yeni bir lige doğru ilerliyor. Hem Türkiye hem de dünya ile çok daha güçlü ticari ilişkileri var. Turan Yolu'nun da devreye girmesi ile sınırsız bir ticaret dönemine geçmiş olacağız." sözlerini söyledi. Bu yıl 50 ülkeden iş ve devlet insanını İstanbul'da ağırlayacaklarını ifade eden Özgencil, "Bugüne kadar yabancı ülkelerden cumhurbaşkanı, başbakan, bakan, prens ve prenses düzeyinde kıymetli misafirleri ağırladık." dedi.

Zengezur Koridoru Avantajlı ve Güvenli

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, Bakan Adil Karaismailoğlu, Bakü'de düzenlenen Türkiye-Azerbaycan-Kazakistan Dışişleri ve Ulaştırma Bakanları Toplantısı'na katıldı. Yapılan üçlü zirvede, uluslararası taşımacılıkta Orta Koridor'da kapasite artışı ve verimliliği artırmak için Türkiye, Azerbaycan ve Kazakistan çalışma grubu, Türkiye'nin önerisiyle imzalanan protokolle kuruldu.

Karaismailoğlu toplantıda; "Çin'den Avrupa'ya doğru yola çıkan bir yük treni, Orta Koridor ve Türkiye'yi tercih etmesi halinde 7 bin kilometreyi 12 günde kat ediyor. Aynı trenin Rusya Kuzey Ticaret Yolu'nu tercih etmesi halinde 10 bin kilometrelik bir mesafe ve en az 15 günlük seyir süresi söz konusu. Güney Koridor'u tercih etmesi durumunda ise gemiyle Süveyş Kanalı üzerinden 20 bin kilometre seyrederek ancak 45 ile 60 günde Avrupa'ya ulaşabiliyor. Bu rakamlar bile Orta Koridor'un küresel ticarette, Asya ve Avrupa arasında ne kadar avantajlı ve güvenli olduğunu gözler önüne seriyor." ifadelerini kullandı.

Zengezur, Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan İş Birliği İle Güçlenecek

Türkmenistan'ın başkenti Aşkabat'ta düzenlenen, "Uluslararası Ulaşım ve Transit Koridorları: Ara Bağlantı ve Gelişim" konferansına, ulaşım ve lojistik sektöründen yaklaşık 170 yabancı ve 87 yerli temsilci katıldı.

Konferansa çevrim içi bağlanan Uluslararası Nakliyeciler Derneği İcra Kurulu Başkanı Alper Özel, Zengezur Koridoru'nun Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan iş birliği ile güçlendirileceğini ifade etti. Özel, Hazar Uluslararası Doğu-Batı Zengezur Koridoru'nun güçlendirilmesi için yol haritasından bahsederek, Orta Asya'daki ticaret ve ulaştırma alanlarında Kuşak ve Yol Projesi'nin rekabet gücü ile desteklenmesi ve Türk topluluğunun daha iyi entegre olması gerektiğini belirtti.

En Kritik İş Ortağı Türkiye

Azerbaycan bugüne kadar petrol ve doğal gaz odaklı bir ekonomiye sahip olsa da dünyada fosil yakıtların biteceği döneme hazırlık yapıyor. Dolayısıyla tarım ve sanayide teşvikleri artırarak petrol sonrası döneme hazırlanıyor. Bu dönemde en kritik iş ortağını Türkiye olarak görüyor. Bu anlamda Karabağ'ın kurtarılması hem Türkiye hem Azerbaycan için kritik ticaret ortaklığının kapısını açacak en önemli etken oldu. Zengezur Koridorunun açılması ile hem Türkiye, Orta Asya'ya doğrudan ulaşabilecek hem de iki kardeş ülkeye bölgede avantaj sağlayacak.

Azerbaycan'ın önümüzdeki 30 yıla hazırlandığını anlatan Avni Demirci, "Tarımda çok ciddi hibeler var. Topraklar verimli ve büyük, toplu araziler var. Azerbaycan; buraya sadece ürün satmaya gelmeyin, üretmeye de gelin diyor. Montaj anlamında tesisler de kurulabilir. Azerbaycan petrol sonrası döneme hazırlık yapıyor. 2015 sonrası devletin üretime ve ihracata yönelik teşvik sistemleri çalışmaya başladı. Beşeri sermaye anlamında da nüfus var. 0 yüzden sanayileşme hamlesini kaldıracak beşeri sermaye var. Bir süre sonra da dışarıdaki Azerbaycan vatandaşları orada çalışmak yerine burada çalışabilir. Bir süre sonra emek maliyeti artsa da enerji sübvansiyonu ile bu dengelenebilecek güçte." ifadelerini kullandı.

İran, Zengezur'dan Rahatsız

Karabağ Savaşı'nda da açık bir şekilde Ermenistan'ı destekleyen İran, Türkiye ve Azerbaycan aleyhine söylem ve tutumlarına devam ediyor. Son olarak, Turan Yolu olarak da bilinen Zengezur Koridorundan rahatsız olan İran, Türkiye'nin ve Azerbaycan ve Kafkaslara karayolu ile bağlanmasına karşı tutum sergiliyor. İran adına nükleer müzakerelere katılan elçiler arasında yer alan Ebulfezl Zuhtevend, koridorla tehdit edilmek istenen ülkenin İran olduğunu işaret ederek, koridorun amacının İran'ın Kafkaslar'la bağlantısının kesilmek istendiğini öne sürdü. Zuhtevend'e ait olduğu belirtilen bir ses kaydında, Türkiye ve Azerbaycan hakkında skandal ifadeler kullanıldı.

Nahçıvan Bizim Aşil Topuğumuzdur

İki kardeş ülke Türkiye ve Azerbaycan'a yönelik skandal sözlerin yer aldığı ses kaydında ilginç ifadeler dikkat çekti. Zuhtevend, "Türkiye ile stratejik müttefikliği, hatta stratejik ortaklığı düşünemeyiz. Güney Kafkasya bizim uygarlık alanımızdır. Kuzey ve Güney Osetya halkı İran kökenlidir. Azerbaycan korkunç bir fenomen ve bizim için potansiyel bir tehdittir. Nahcivan tamamen İran'a ilhak edilmeli. Nahcivan bizim Aşil topuğumuzdur. Ermeniler İran'ın müttefikidir. Tarih boyunca hep böyle olmuş. Azerbaycan diye bir yer yoktur. Bunlar (Azerbaycanlılar) gerçekten İranlı Azerilerdir. Azerbaycan yeniden İran'a ilhak edilmeli. İlhak edilmediği sürece bir kanser hücresi gibi İran'ın başına bela olacaktır." şeklinde devam eden iddialı ve büyük cümleler kurmuştur. Bu cümleler aslında İran'ın, Türkiye ve Azerbaycan hakkındaki düşüncelerinin bir dışa vurumu olarak görülebilir.

Ermenistan Yanlısı Politikanın İtirafı

Tebriz Araştırmaları Enstitüsü (TEBAREN) Başkanı M. Rıza Heyet, Zuhtevend'in sözlerinin açıkça bir itiraf olduğunu belirtti. Zuhtevendi'nin İran'da önemli görevlerde bulunmasına ve İran Dini Lideri Hameyni'ye yakın bir isim olmasına dikkat çeken Heyet, bu sözlerin aslında İran'ın yenilgisinin ve Karabağ konusunda izlediği Ermenistan yanlısı politikanın itirafı gibi olduğu görüşünü savundu. Bu ses kaydının aynı zamanda İran'ın müstakbel Türk politikasının da ipuçlarını verdiğini söyleyen Rıza Heyet, böylesi bir durumun İran'ı bölge için açık tehlike yaptığını vurguladı.

KAZAKİSTAN CUMHURBAŞKANI AZERBAYCAN'A RESMİ ZİYARETTE BULUNDU, İŞBİRLİĞİ VE İTTİFAK BELGELERİ İMZALANDI

24 Ağustos'ta resmi ziyaret için Azerbaycan'a gelen Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'in resmi karşılama töreni düzenlendi.

Her iki ülkenin ulusal bayraklarının dalgalandığı meydanda Kazakistan Cumhurbaşkanı onuruna bir şeref kıtası dizildi.

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'i karşıladı. Şeref kıtasının başı, Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'na bir rapor verdi.

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev şeref kıtasının önünden geçti. Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev Azerbaycan askerlerini selamladı. Kazakistan Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti milli marşları çalındı.

Azerbaycan heyeti Kazakistan Cumhurbaşkanına takdim edildi ve Kazakistan heyeti Azerbaycan Cumhurbaşkanına takdim edildi. Şeref kıtası, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'in önünde askeri yürüyüş sesleri eşliğinde yürüdü.

Devlet başkanları resmi bir fotoğraf çekti. Resmi karşılama töreninin ardından Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev ile baş başa görüştü.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı'na "Altın Kartal" Nişanı Takdim Edildi

Azerbaycan Cumhurbaşkanı adına Kazakistan Cumhurbaşkanı onuruna düzenlenen resmi bir ziyafetin ardından Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev tarafından Kazakistan'ın en yüksek nişanı "Altyn Kıran" - "Altın Kartal" takdim edildi.

Güçlendirilmesi ve Karşılıklı İşbirliğinin Derinleştirilmesi Bildirgesi" imzalandı. Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev tarafından imzalandı.

Belgelerin imzalanması töreninin ardından Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev basına açıklamalarda bulundu.

Başkanlar daha sonra Kazakistan'ın "BI-Group" Holding'in çocuklar için inşa edeceği Kurmangazy Yaratıcılığı Geliştirme Merkezi projesiyle tanıştı. 2 hektarlık bir alana modern mimariye uygun binalar ve amfi tiyatro yapılacağı bildirildi. Burada çocukların yaratıcılığını ortaya çıkarmak ve geliştirmek için tüm koşullar olacaktır.

Daha sonra Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev ile bir görüşme gerçekleştirdi. Görüşmenin ardından Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'in katılımıyla Azerbaycan-Kazakistan belgeleri imzalandı. "2022-2026 için Azerbaycan Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Kapsamlı Program" ve "Azerbaycan Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Stratejik İlişkilerin

AZERBAYCAN'IN KÜLTÜR BAŞKENTİ ŞUŞA'DA DİASPORA GENÇLİĞİ III. YAZ KAMPI DÜZENLENDİ

Devlet Diaspora Komitesi Haydar Aliyev Vakfı ile birlikte 2-8 Ağustos 2022 tarihlerinde Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'da III. Diaspora Gençliği Yaz Kampı düzenledi.

Kampın ortakları Gençlik ve Spor Bakanlığı, Gençlik Fonu, Devlet Turizm Ajansı ve Şuşa Şehri Devlet Koruma Dairesi idi.

Bu büyük projeye 50 ülkeden 115 kişi katıldı. Bunlar arasında dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan Azerbaycanlılar ve Karabağ Hanlığı'nın kurucusu ve Vatan Savaşı Kahramanı'nın oğlu Panahali Han'ın varisi de dahil olmak üzere Azerbaycan'a dost milletlerin temsilcileri vardı.

Projenin halkımızın Karabağ'daki parlak zaferi ve Dünya Azerbaycanlılarının V. (Zafer) Kurultayı ile örtüşmesi özellikle önemlidir. 22-23 Nisan 2022 tarihlerinde Şuşa'da düzenlenen V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nde Azerbaycan Cumhurbaşkanı, Başkomutan Ali Muzaffer İlham Aliyev yurtdışında yaşayan Azerbaycanlıları tarihi vatanlarıyla bağlarını koparmamaya, zaman zaman Azerbaycan'ı ziyaret etmeye çağırdı. Zaman zaman anadillerini unutmamak, Azerbaycan tarihini ve kültürünü öğrenmek, dost milletlerin diasporaları ile birlikte Azerbaycan gerçeklerini tanıtmaya çağırdı. Bu anlamda Diaspora Gençliğinin yaz kampları Azerbaycan Cumhurbaşkanı'nın tavsiyelerinin uygulanması olarak değerlendirilebilir.

Kampın açılış töreninde, Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İdaresi İnsani Politika, Diaspora, Çok Kültürlülük ve Din İşleri Dairesi Başkan Yardımcısı Nigar Hajiyeva, Gençlik ve Spor Bakanı Farid Gayibov, Gençlik Fonu İcra Direktörü Farid Jafarov, Haydar Aliyev Bölgesel Kalkınma Vakfı Halk Birlikleri Direktörü Mahammad Abdullayev, Ekonomi Bakanlığı Genelkurmay Başkanı Ayaz Aliyev ve Şuşa Yönetim Kurulu Başkanı Şehir Devlet Rezervi Maftun Abbasov konuştu.

Yaz kampının programında, Şuşa'nın işgal sırasında yıkılan anıtları ile tanışma, Cıdır ovası, İsa pınarı, Vagif'in türbesi ve diğer tarihi eserleri ziyaret, devlet kurumlarının temsilcileri, şehit aileleri ve kahramanlarımız ile görüşme yer alıyor. Gazilerin yanı sıra çeşitli alanlarda uzmanlar, tarihçiler, bilim adamları, sanatçılar ve tanınmış blogcular, toplantılar, gençler için eğlenceli programlar, entelektüel oyunlar.

Kampın her günü, yoga eğitmeni Ruqiyya Ashrafli tarafından yürütülen bir sınıfla başladı. Azerbaycan Diller Üniversitesi "Azerbaycan dili ve edebiyatı" bölümü öğretmeni Sabina Aliyeva, kampa katılanlara Azerbaycan Türkçesi eğitimi verdi.

"Azerbaycan diasporası ve devlet gençlik politikası", "Devlet Kurumlarıyla Halkla İlişkilerin Kurulması", "Projelerin Yazılması ve Kaynak Yaratma Sürecinin Organizasyonu", "Azerbaycan'ın Bağımsızlık Tarihi", "Diaspora Gençliğinin Kamu Diplomasisi ve Lobicilikteki Rolü", " Karabağ'ın Geliştirilmesi" Stratejisi", "Azerbaycan Diaspora Gençliği Ağının Genişletilmesi ve Tanıtımı" konuları diaspora gençleri tarafından ilgiyle karşılandı. Ülkemizi başarıyla temsil etme, ağ kurma ve yeni arkadaşlar edinme becerilerini kazandılar.

ŞUŞA'DA DİASPORA GENÇLERİYLE BULUŞAN ÜNLÜLER: "YAZ KAMPLARI AZERBAYCAN'IN GELECEĞİ İÇİN ÇOK ÖNEMLİ"

2-8 Ağustos 2022 tarihlerinde Şuşa'da düzenlenen III. Diaspora Gençlik Yaz Kampı'nın katılımcıları ile bir araya gelen tanınmış sosyal ve siyasi şahsiyetler, bilim adamları ve sanatçılar izlenimlerini paylaştı.

Azerbaycan'ın eski Başbakan, eski Dışişleri Bakanı ve çeşitli ülkelerde Büyükelçi olarak çalışmış Hasan Hasanov, Şuşa'da III. Yaz Kampı düzenleme fikrini çok beğendi: "Katılımcılar mükemmeldi. Diğer ülkelerde yaşamalarına rağmen, tüm çocuklarda Vatan konseptine uyumluluğun yüksek seviyede olduğu görülüyor. Bu etkinliğe büyük bir keyifle katıldım ve soruları büyük bir heyecanla yanıtladım. Bu panelin düzenlenmesi çocukların diplomatik ve tarihi bilgilerini artırma fırsatı olacaktır."

Azerbaycan'ın Bosna Hersek Büyükelçisi ve eski Dışişleri Bakanı Vilayat Guliyev de Yaz Kampı'nın Azerbaycan diasporası gençlerinin diplomasi ve tarih hakkındaki algılarını artırmada olumlu bir etkisi olduğunu kaydetti: "Gençlerle birkaç kez temasa geçtim. Son yıllarda ben gençlerle bu tür temasları birkaç defa gerçekleştirdim. Dolayısıyla da bu tür etkinliklerin artması gerektiğine inanıyorum. Devlet Diaspora Komitesi son zamanlarda diaspora ile çalışma alanında bir canlanma yarattı. Gerek yaz okulları gerekse farklı ülkelerde Azerbaycan Evleri'nin açılması övgüye değerdir. Budapeşte'de açılan Azerbaycan Evi, orada yaşayanların ortak yuvası haline geldi bile. Gençler ve öğrenciler burada çeşitli etkinlikler düzenliyor. Genel olarak bu olumlu bir deneyimdir. Bunun daha da geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması gerekiyor. Bu tür projeler yaygınlaştırılmalı, sadece diaspora gençlerine değil, çeşitli alanlarda çalışan diaspora gençlerine de seminerler verilmesi iyi olur."

Milli Meclis Üyesi, AMEA'nın Kafkas Araştırmaları Enstitüsü Müdürü, Prof. Dr. Musa Kasımlı, 50 ülkeden 115 gencin katıldığı kampı Devlet Diaspora Komitesi'nin büyük projesi olarak nitelendirdi: Ruhumuzun şehri Şuşa'da Azerbaycanlıların ve dost milletlerin temsilcisi olan birçok genç, Azerbaycan'ın iç ve dış siyaseti hakkında konferanslar dinlemesi, bir taraftan onların Azerbaycan'ı yakından tanımasına, öte yandan Dünya Azerbaycanlılarının birleşmesi yolunda çok ciddi bir adımdır. Bu gençlerin yaşadıkları ülkelerde farklı milletlerden arkadaşları var. Bu olaydan sonra bu gençler birbirleriyle temas halinde olacak ve Azerbaycan diasporası niteliksel olarak yeni bir aşamaya girecek. Bu kampa seçilen gençlerin çoğu üniversite mezunu ve üniversite öğrencisi. Bunlar arasında çeşitli mesleki alanlardan insanlar var. Onlara başarılar diliyorum. Devlet Diaspora Komitesi ve Fuad Muradov'un şahsen çok başarılı bir proje yürüttüğüne inanıyorum."

Azerbaycan Milli İlimler Akademisi'nden (AMEA) Ziya Bünyadov'un adını taşıyan Şarkiyat Enstitüsü çalışanı, Prof. Dr. Solmaz Tohidi, gençlerle ikinci kez bir araya geldiği yaz kamplarında olduğunu söyledi. Devlet Diaspora Komitesi tarafından yurtdışında yaşayan Azerbaycanlı gençlerin kampları tutması benzersiz bir projedir ve Azerbaycan'ın geleceği için çok önemlidir. Bu kamplar Azerbaycan'ı yurt dışında temsil edecek gençler için bir eğitim süreci olarak değerlendirilebilir. Burada gençlere vatan kavramı anlatılıyor. Bu kampların Azerbaycan'ın farklı bölgelerinde yapılması da çok doğru bir adım. Böylece gençler Azerbaycan'ı daha iyi tanıyor. İkinci konu ise bu topraklara olan bağlılıklarını güçlendirmek, vatan sevgisi ve kalplerinde sorumluluk duygusu yaratmaktır. İnsan vatanının ne şekilde bu güne geldiğini bildiğinde sorumluluk duygusu doğar ve kendini Anavatan'ın bir parçası olarak görür. Şamahı Yaz Kampı'nda da gençlerle tanıştım. Kamplara en aktif ve vatansever gençlerin ilgi duyduğunu söyleyebilirim. Panel sırasında gençlerin mikrofonu alıp düşüncelerini bizimle paylaşmaları çok güzeldi. Avrupa ülkelerinin vatandaşı olan gençler burada vatanlarının tarihini öğreniyor ve aynı zamanda ülkemizden Avrupa'ya gerekli bilgileri alıyorlar. Bilim adamlarını buraya davet ediyorsunuz. Bilgilerini gençlerle paylaşıyorlar. Burada ciddi bir ilgiden bahsediyoruz, acı ve duygu yok. Katılımcıların hepsi benden bir kitap istedi. Bu onların tarihimize olan ilgileridir. Gençlerde bu ilgi uyandırılmalıdır. Bu etkinliğin harika sonucunu birkaç yıl içinde kesinlikle göreceğiz."

"Azerbaycanfilm" film stüdyosu genel yayın yönetmeni, film eleştirmeni, Yönetmen, Sanatçı Ayaz Salayev, kampın çok faydalı bir etkinlik olduğunu belirterek, "Bu etkinlik çok iyi organize edilmişti, her şey düşünülmüştü. Bu şaşırtıcı ve inanılmaz bir duygu dünyanın her yerinden genç Azerbaycanlılar Şuşa'yı ziyarete geldiler. Burada Meksika'dan, Almanya'dan ve hatta Pakistan'dan gençlerle tanıştım. Bu etkinlik sayesinde bu gençler tarihi vatanlarıyla daha yakından bağlantılılar. Başka ülkelerin vatandaşı olmalarına rağmen kendilerini Azerbaycanlı olarak görüyorlar. Bu gerçek Azerbaycan diasporasının oluşumunda önemli rol oynayacaktır. Bu kampın Şuşa'da olması bir semboldür ve övgüye değerdir".

Azerbaycan Halk Sanatçısı sinema oyuncusu Şamil Süleymanlı'nın Şuşa'da herhangi bir etkinlik düzenlemesinin önemini artırdığına göre: "Bu açıdan bakıldığında, Devlet Diaspora Komitesi tarafından Şuşa'da yurt dışında yaşayan gençlere yönelik kampın düzenlenmesi övgüye değerdir. Devlet Diaspora Komitesi ve Haydar Aliyev Vakfı ile Yurtdışında yaşayan Azerbaycanlı gençlerin Şuşa'da toplanması, onlara çeşitli kurslar verilmesi, tanınmış bilim adamları ve kültürel şahsiyetlerle toplantılar düzenlenmesi ve Azerbaycan kültürünün tanıtılması büyük bir görevdir. Bu gençler konuşmacıları çok dikkatli dinliyorlar. Şuşa'da olmanın sevincini gözlerinde görebilirsin. Çünkü Şuşa sokaklarında yürümek, taşlarına ve toprağına dokunabilmek, ulu Bülbülün avlusunda yürümek, oradaki kuyudan su içmek, Şuşa'da derin ve tatmin edici nefes almak... Bu şans değil, büyük mutluluktur. "

Azerbaycan Ressamlar Birliği üyesi sanatçı Zohrab Dadashov da Diaspora Gençliği III. Yaz Kampı'nın manevi değerinin çok büyük olduğuna inanıyor: Azerbaycan hakkında tam bir fikir. Bu benim Şuşa'ya ilk ziyaretim. Çok güzel hislerim var, hislerimi kelimelerle ifade edemiyorum. Dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan gençlerin benim gibi harika duygulara sahip olduğunu düşünüyorum. Etkinlik çerçevesinde gençlerle de tanıştım ve toplantımız çok ilginçti. Bunların arasında resim ve sanata meyilli az sayıda insan vardı. Azerbaycan'ın modern sanat ve sanat tarihi ile ilgili soru-cevap bölümü yapıldı ve gençlerle harika bir sohbet gerçekleştirildi. Gençlerin davranışlarından ve sordukları sorulardan, onları kampa seçme sürecinin çok iyi organize edildiği açıktır. Bir noktayı vurgulamak isterim ki gençlerin çoğu anadilimizi çok iyi konuşuyor. Bu mutluluk vericiydi."

Unutulmamalıdır ki Diaspora Gençliği I. Yaz Kampı "Cumhuriyetin 100. Yılı" sloganıyla Şeki'de, II. Yaz Kampı "Nasimi-650" ise 2019 yılında Şamahı'da gerçekleştirilmiştir.

CUMHURBAŞKANI İLHAM ALİYEV: "26 AĞUSTOS'TA BİZ AZERBAYCANLILAR LAÇIN ŞEHRİNE DÖNDÜK"

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Muzaffer Ali Başkomutan İlham Aliyev, resmi Twitter sayfasından Laçin ile ilgili paylaşımlarda bulundu. Paylaşımda:

"Bugün 26 Ağustos'ta biz - Azerbaycanlılar Laçın şehrine döndük. Azerbaycan Ordusu Laçın şehrinde konuşlandırıldı. Zabuh ve Sus köyleri kontrol altına alındı. Bu vesileyle tüm Laçın halkını ve Azerbaycan halkını tebrik ediyorum. Yaşasın Laçın! Yaşasın Azerbaycan!"

Aynı gün Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Bayrağı Laçın şehrinde dalgalandı. Kolordu Komutanı Tümgeneral Kanan Seyidov, Cumhurbaşkanı Muzaffer Ali Başkomutan İlham Aliyev'e bu konuda takdimat yaptı.

Takdimatda, "Muhterem Başkan, Sayın Muzaffer Ali Başkomutanım! Emrinize esasen, Azerbaycan Ordusu Laçın şehrini, Zabuh ve Sus yerleşim yerlerini tamamen kontrol altına aldı. Azerbaycan Devlet Bayrağı Laçın'ın merkezinde dalgalanıyor.

Yaşasın Azerbaycan!
Yaşasın Muzaffer Başkomutan!
Karabağ Azerbaycan'dır! "

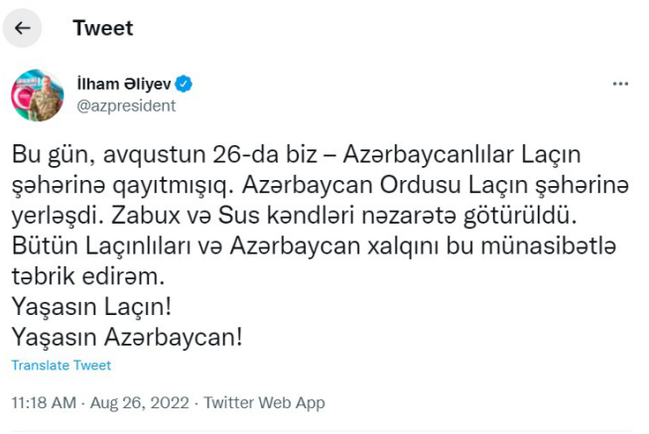
Tweet

İlham Əliyev
@azpresident

Bu gün, avqustun 26-da biz – Azərbaycanlılar Laçın şəhərinə qayıtmışıq. Azərbaycan Ordusu Laçın şəhərinə yerləşdi. Zabux və Sus kəndləri nəzarətə götürüldü. Bütün Laçınlıları və Azərbaycan xalqını bu münasibətlə təbrik edirəm.
Yaşasın Laçın!
Yaşasın Azərbaycan!

Translate Tweet

11:18 AM · Aug 26, 2022 · Twitter Web App

Türkiye Dışişleri Bakanlığı tarihi olay vesilesiyle bir açıklama yaptı:

"Üçlü bir anlaşmaya dayalı olarak devam eden süreç içerisinde Laçın şehri, Zabuh ve Sus köylerinin bugün Azerbaycan'a iade edilmesinden memnuniyet duyuyoruz.

Güney Kafkasya'da barış ve istikrarın tesisi yolunda önemli bir adım olan bu olayın Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerinin yanı sıra bölgesel normalleşmeye de katkı sağlamasını umuyoruz.

Türkiye, bugüne kadar olduğu gibi kardeş Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü ve egemenliğini destekleyecektir."

DEVLET DİASPORA KOMİTESİ BAŞKANI FUAD MURADOV, ALMANYA'DA AZERBAYCANLILARLA BİR ARAYA GELDİ

Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Ağustos ayının son haftasında Almanya'yı ziyaret etti.

Ziyaret kapsamında Dortmund'da Komisyon Başkanı'nın Azerbaycan toplumu ile bir görüşmesi gerçekleştirildi.

Azerbaycan'ın Almanya Büyükelçiliği ve Türkiye'nin Essen Başkonsolosluğu temsilcileri, Alman-Azerbaycan İttifakı Yönetim Kurulu üyeleri, Almanya'nın 31 şehrinde yaşayan Azerbaycan diasporasının aktivistleri, Türk toplumu üyeleri ve güney Azerbaycanlılar katıldı.

Toplantıyı açan Komite Başkanı, öncelikle Azerbaycan Ordusunun Laçın şehrine girişi vesilesiyle etkinliğe katılanları tebrik etti ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı Başkomutan İlham Aliyev'i ve kahraman askerlerimize bu tarihi olay için teşekkür etti. Komite başkanı, Devlet Diaspora Komitesi'nin yürüttüğü çok yönlü faaliyetler, sistematik projeler, Koordinasyon Kurulları, Azerbaycan Evleri, hafta sonu Azerbaycan okulları, Diaspora Gençlik Yaz Kampları hakkında geniş bir rapor hazırladı. Azerbaycan ideolojisinin ve milli kimliğinin özelliklerinin korunmasının önemini vurgulamış, bu doğrultuda Azerbaycan'da Alman siyasi çevreleriyle yakın işbirliği ilişkileri kurulmasını, V. Dünya Azerbaycanlıları Kurultayı'nda Azerbaycan'ın yurtdışında yaşayan yurttaşlarımıza devlet başkanının tavsiyelerini hatırlattı.

Diaspora kuruluşlarının yerel halk arasında nüfuz kazanmaları, kamuoyu üzerindeki etkilerini güçlendirmeleri ve Azerbaycan gerçeklerini tanıtma yönündeki çalışmalarını yürüterek, büyük diaspora ailesine teşekkürlerini iletti.

Etkinlikte çok sayıda diaspora temsilcisi söz alarak ilginç fikir ve önerilerini dile getirdi. Diaspora aktivistlerinin çoğu, Düsseldorf'ta bir Azerbaycan Evi ve hafta sonu bir Azerbaycan okulu açmanın arzu edilir olduğunu düşündüler.

Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Almanya'nın Hannover kentinde Azerbaycan toplumu ile bir araya geldi.

Azerbaycan'ın Milli Marşı'nın çalınması ve ülkemizin toprak bütünlüğü uğruna canlarını veren şehitler için bir dakikalık saygı duruşunda bulunulmasıyla başlayan etkinliğe, Almanya'nın 7 şehrinde yaşayan diaspora aktivistleri, ülkemizin Almanya Büyükelçiliği temsilcileri ve Türk toplumu mensupları katıldı.

Toplantıda konuşan Devlet Diaspora Komitesi Başkanı, koordineli bir şekilde yaptığı çalışmaları ve ardı ardına yürütülen projeleri gündeme getirerek Devlet Diaspora Komitesi'nin çok yönlü faaliyetleri hakkında detaylı bir rapor sundu.

Almanya'da yaşayan yurttaşlarımızın bilim, kültür, sanat ve spor alanlarına başarılı bir şekilde entegre olmaları büyük beğeni topladı. Azerbaycan doktorları I. Forumu'nun geçen yıl Almanya'da düzenlendiği vurgulanarak, diaspora faaliyetlerine daha aktif katılım için Azerbaycanlı bilim adamlarının küresel bir ağının oluşturulmasının planlandığı vurgulandı.

Etkinlikte Alman-Azerbaycan Dostluk Derneği, "Bakü" Alman-Azerbaycan Dostluk Derneği, Alman-Azerbaycan İttifakı, Alman-Azerbaycan Aydınlar Birliği, Hamburg-Azerbaycan Dostluk Derneği ve diğer temsilciler birer konuşma yaptı. Karabağ'da kazanılan büyük zaferden dolayı Muzaffer Başkomutan İlham Aliyev'e ve şanlı Azerbaycan Ordusuna teşekkürlerini iletmişler, devletimizin yurtdışında yaşayan hemşehrilerimize gösterdiği ilgiyi, Komitenin aktif faaliyetini olumlu değerlendiren görüşlerini dile getirmiş ve Diaspora çalışmalarının kalitesinin daha da artırılmasına yönelik öneriler sunmuşlardır.

Diaspora aktivistlerinin çoğu, Hannover'de bir Azerbaycan Evi ve hafta sonu bir Azerbaycan okulu açma isteklerini dile getirdiler. Toplantılar ilginç tartışmalar ve soruların cevaplanmasıyla sona erdi.

CUMHURBAŞKANI İLHAM ALİYEV, AVRUPA KONSEYİ BAŞKANI CHARLES MİCHEL VE ERMENİSTAN BAŞBAKANI NİKOL PAŞİNYAN İLE BRÜKSEL'DE BİR ARAYA GELDİ

Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel'in davetlisi olarak Belçika'nın başkenti Brüksel'e ziyarette bulunan Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, 31 Ağustos'ta Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan ile bir araya geldi. Görüşmenin ardından Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel, üçlü toplantının sonuçları hakkında basına açıklama yaptı.

Açıklama şöyle:

"Mayıs ayında yaptığımız son görüşmemizde mutabık kaldığımız üzere bugün Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan ile görüştüm.

Bu, bizim bu formattaki dördüncü toplantımızdı. Güney Kafkasya'daki son gelişmeleri ve Avrupa Birliği ile iki ülke arasındaki ilişkileri görüştük. Fikir alışverişimiz açık ve verimliydi. Bunun için her iki lidere de teşekkür ediyorum. Gündemimizde yer alan tüm konuları gözden geçirdik. Son toplantımızda varılan anlaşmalara yönelik bazı adımların atıldığını görmek sevindiricidir.

Barış Antlaşması

Bugün, Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki devletlerarası ilişkileri düzenleyen barış anlaşmasının ilerlemesine yönelik önemli çalışmaların hızlandırılması konusunda mutabık kaldık ve Dışişleri Bakanlarına taslak metinleri hazırlamak için bir ay içinde toplanmaları talimatını verdik.

İnsani Meseleler

Ayrıca insani meselelerin yanı sıra mayın temizleme ve gözaltına alınan ve kaybolan kişilerin akıbetleri hakkında ayrıntılı görüşmeler yaptık. Avrupa Birliği bu sorunlarla ilgilenmeye devam edecek.

Sınır Meseleleri

Sınır belirleme ve istikrarı daha iyi sağlamak için tüm konularda kaydedilen ilerlemeyi gözden geçirdik. Sınır Komisyonu'nun bir sonraki toplantısının Kasım ayında Brüksel'de yapılması konusunda anlaştık.

İletişim

İletişim hatlarının açılmasına ilişkin koşulların tartışılmasında elde edilen sonuçları inceledik. Tüm bu tartışmalarla birlikte, her iki taraf insanlarını da uzun vadeli ve sürdürülebilir bir barışa hazırlamanın önemli olduğunu belirtmek istiyorum. Bu bağlamda, kamuya verilen mesaj çok önemlidir. Böylesine hassas bir durumda, karşı taraf kamuoyunda konuşulan her kelimeyi gerçekten duyar ve değer verir.

Avrupa Birliği, uzun vadeli ve sürdürülebilir barış yönünde desteğini göstermeye hazırdır. Avrupa Birliği, hem ülkelerin hem de halklarının yararına ekonomik kalkınmayı ilerletmeye devam edecektir. Kasım ayı sonunda bu formatta tekrar buluşmak üzere anlaştık."

DİASPORA GENÇLİK III. YAZ KAMPI'NA ÜNLÜ AİLELERİN MİRASÇILARI DA KATILDI

Devlet Diaspora Komitesi ve Haydar Aliyev Vakfı tarafından 2-8 Ağustos 2022 tarihlerinde Şuşa'da düzenlenen Diaspora Gençliği III. Yaz Kampı'na Azerbaycan'ın ünlü ailelerinin mirasçıları ve tarihi şahsiyetleri de katıldı.

Karabağ Hanlığı'nın kurucusu Panahali Han'ın varislerinden ve şu anda İspanya'da yaşayan Muhammedeli Ekberov da III. Diaspora Gençliği Yaz Kampı'na katıldı. O dedesinin evine gelip, sarayının yıkılan duvarlarını gördüğünde hem üzüntü hem de büyük bir gurur duyduğunu söyledi. Kentte yaşanan yıkımla harap olan Muhammedeli, Şuşa'yı özgür görmekten mutlu olduğunu söyledi. Sarayın restorasyonundan sonra buraya, Panaheli Han'ın soyundan gelen temsilcileri olan ebeveynleri ile birlikte geleceğini söyledi.

Diaspora Gençliği III. Yaz Kampı'na Rusya'dan katılanlardan biri de ünlü ilahiyatçı, oryantalist bilim adamı ve filozof Haydar Jamal'ın torunu ve yönetmen, gazeteci Orhan Jamal'ın oğlu Mansur Jamal oldu. Aslen Şuşalı olan baba ve oğul Jamal, Azerbaycan'ın Rus enformasyon alanında haklı konumunu savunmasıyla ünlendi. Diaspor TV'nin "Vatan Uzak Değil" programına röportaj veren Mansur Jamal, dedesiyle ilgili anılarını ve dedesinin memleketi Şuşa'da ilk kez olmanın mutluluğunu paylaştı. Haydar Jamal'ın torunu bir röportajında, kendi kuşağının tarihi toprakları olan Şuşa'ya ilk kez adım attığını ve bunun büyük bir mutluluk olduğunu söyledi. Mansur Jamal, kendisine bu fırsatı yarattığı için Azerbaycan Cumhurbaşkanı ve Haydar Aliyev Vakfı'na teşekkür etti. Kamp süresince farklı ülkeleri temsil eden gençlerle tanıştığı, yeni bağlantılar ve dostluklar kurduğu için mutlu olduğunu vurguladı. Azerbaycan Ressamlar Birliği üyesi, III. Yaz Kampı'nda diaspora gençleriyle buluşmaya davet edilen sanatçı Zöhrab Dadaşov da, genç soydaşlarımızın resmini yağlı boya ile çizerek kendisine hediye etti.

Diaspora Gençliği III. Yaz Kampı'nın bir sonraki ilginç katılımcısı, İkinci Karabağ Savaşı şehidi, Vatan Savaşı Kahramanı, Polonya'da okuyan Özel Kuvvetler Yarbay Ramiz Caferov'un kızı Nigar Caferova oldu. Babasının şehit olduğu Şuşa'yı üçüncü kez ziyaret ettiğini ve bu topraklara her gelişinde babasıyla daha çok gurur duyduğunu söyledi.

ERİVAN HANI'NIN TORUNU KARABAĞ'I İLK KEZ ZİYARET ETTİ

Erivan Han'ın soyundan gelen Emir Ali Sardari Erivani, ailesiyle birlikte ilk kez Karabağ'ı ziyaret etti.

Devlet Diaspora Komitesi'nin organize ettiği ve desteklediği gezi, kurtarılan Fuzuli bölgesinden başladı. Ziyaret sırasında konuklara Fuzuli şehir merkezi ve cami kalıntıları gösterildi. Karabağ ekonomik bölgesinde (Şuşa bölgesi hariç) işgalden kurtarılan topraklarda Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının özel temsilciliğinin çalışanı, bölgede tahrip edilen tarihi, kültürel ve dini eserler, bölgenin, ekolojik terörizm, savaş sonrası dönemde yürütülen imar ve inşaat çalışmaları hakkında konuğa detaylı bilgi verdi.

Amir Ali Sardari Erivani, Fuzuli havalimanı ile tanışırken ilk izlenimlerini Vasila Vahidgiz'in yazıp ev sahipliği yaptığı "Vatan Uzakta Değil" programıyla paylaştı.

Bakü'yü ilk kez iki yıl önce ziyaret ettiğini söyleyen Erivani, "Karabağ ziyaretim büyük bir hayaldi ve şimdi buradayım. Karabağ bölgesini ziyaret ediyorum. Ermenilerin burada yaptıkları korkunçtur. Ama aynı zamanda böyle bir bina da görüyoruz (Yeni havalimanı). Bu inşaat çalışmaları bölgenin çehresini tamamen değiştiriyor. Erivan Han'ın varisi burada olmaktan çok mutluyum" dedi.

Daha sonra Erivan Hanı'nın torunu kültür başkentimiz Şuşa şehrinde olmuştur. Karabağ Hanlığı'nın kurucusu Penahali Han'ın harap olmuş sarayını gezerken hayal kırıklığını gizlemeyen Emir Ali Sardari Erivani, Penahali Han'ın sarayının yeniden inşa edilme şansı olduğunu, ancak Erevan Han'ın sarayı için aynı şeyi söyleyemeyeceğini kaydetti: "Sözün bittiği yer burasıdır. Bakın bunlar bu kültür mirasını ne hale getirmişler. Ama ümitvarım ki, gelecekte Şuşa'da ve "belki de Erivan'da" her şey yeniden yoluna girecek..."

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının Şuşa ilçesindeki özel temsilcisi Aydın Kerimov ile yapılan görüşmede konuğa Şuşa'da yürütülen inşaat çalışmaları hakkında detaylı bilgi verildi. Azerbaycan diasporasının faaliyetleri, Şuşa da dahil olmak üzere diaspora temsilcilerinin Karabağ'a yaptığı ziyaretler büyük beğeni topladı.

Temsil ettiği nesil hakkında bilgi veren konuk, işgalden kurtulan Karabağ'da bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, özel temsilcisine misafirperverliği için teşekkür etti.

Kültür başkentimizde Cıdır Ovası'nda "Kurşunlanmış Heykelleri", Şuşa Bildirgesi'nin imzalandığı yeri, Gence Kapısı ve diğer turistik yerleri ziyaret eden konuk, sonrası dönemde antik kentimizde yapılan imar ve iyileştirme çalışmaları hakkında bilgi aldı. Ayrıca Ağdam ve Berda bölgelerini de ziyaret etti.

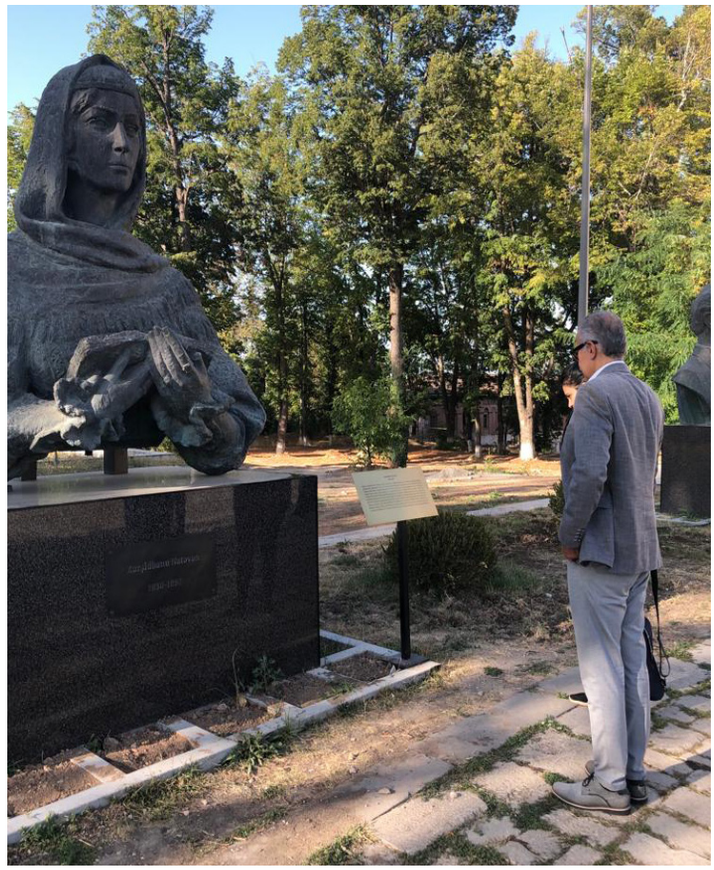

1974 yılında Tahran'da doğan Amir Ali Serdari Eravani 2003 yılından beri Almanya'da yaşadığını belirtmek gerekir. Alman otomotiv endüstrisinde araştırma ve geliştirme mühendisi olarak çalışıyor ancak aynı zamanda etnograf ve tarihçi olarak da biliniyor. Yerel ve uluslararası topluma Erivan Hanlığı hakkında eksiksiz bilgi sağlama konusunda oldukça aktif olan kişilerden biridir.

DİASPORA TEMSİLCİLERİ ŞUŞA'YI ZİYARET ETTİ

Yaz aylarında Devlet Diaspora Komitesi, tatillerini Azerbaycan'da geçirmeyi tercih eden diaspora temsilcileri için Şuşa'ya üç gezi düzenledi. Bununla birlikte diaspora temsilcilerinin Şuşa'yı ziyaret sayısı toplam 7'ye ulaştı.

26 Temmuz'da düzenlenen beşinci ziyarete 27 ülkeden 130 diaspora temsilcisi, 17 Ağustos'ta gerçekleşen altıncı ziyarete 18 ülkeden yaklaşık 100, 7 Eylül'de gerçekleşen yedinci ziyarette ise 19 ülkeden 70'e yakın diaspora temsilcisi katıldı. Ayrıca 3 Eylül'de diaspora gönüllülerinin Azerbaycan'ın kültür başkentine bir ziyareti düzenlendi.

Yol boyunca Azerbaycan bayrakları sallayan yurttaşlarımız Karabağ'a ithafen türküler ve bestelenmiş şarkılar söyleyerek sevinçlerini dile getirdiler.

"Demir Yumruğun Gücüyle Şuşa'dayız" projesi kapsamında gerçekleştirilen ziyaretler kapsamında diaspora temsilcileri Şuşa'nın ana meydanı "Bazarbaşı"nı, Cıdır Ovasını, "Kurşunlanmış Heykellerin" bulunduğu meydanı ziyaret etti. Ermeni vandalizmine maruz kalan, Şuşa Beyannamesi'nin imzalandığı yer, Hurşidbanu Nateva'nın evi, "Han Kızı Bulağını", Molla Panah Vagif'in türbesi, Gence Kapısı ve diğer turistik yerleri ziyaret ederek, yapılan imar ve savaş sonrası dönemde antik kentimizde iyileştirme çalışmaları hakkında bilgi aldılar.

Ziyaretlerin sonunda geleneğe göre diaspora temsilcileri, "Karabağ Azerbaycan'dır!" diyerek Cıdır Ovası'nda Azerbaycan bayrağını açtılar. Halkımıza bu mutluluğu yaşatan Muzaffer Ali Başkomutan'a ve Azerbaycan Ordusuna teşekkür ettiler.

Belirtmek gerekir ki, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in Dünya Azerbaycanlılarının V. Kongresinde yaptığı tavsiyelerde, yurt dışında yaşayan hemşehrilerimizin her yıl başta kurtarılmış topraklarımız olmak üzere tarihi vatanlarını ziyaret etmelerinin önemine dikkat çekilmiştir.

2021'de Devlet Diaspora Komitesi, diaspora temsilcilerinin Şuşa şehrine dört kez (27 Temmuz, 17 Ağustos, 9 Ekim ve 2 Aralık) ziyaretlerini organize etti. "Demir Yumruğun Gücüyle Şuşa'dayız!" Gezilerin "Şuşa Yılı" sloganıyla devam etmesi, Azerbaycan diasporasının tarihinde kaydedilen en önemli olaylardan biridir.

Recep Tayyip Erdoğan ✓
@RTErdogan
⚑ Türkiye devlet memuru

5. İslami Dayanışma oyunlarıyla İslam dünyalarının farklı köşelerindeni sizlerin teşrif tümenden hoşa gidiyorsunuz, onun sporcularımızın öğrencilerinden geçecekleri. Başta gençlerimiz olmak üzere tüm sporseverleri Konya'daki bu güzel etkinliğe davet ediyorum.

İlham Aliyev ✓ @presidentaz
İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva V İslam Həmrəyliyi Oyunlarının təntənəli açılış mərasimində iştirak ediblər.

Mehriban Aliyeva ✓ @1VicePresident
V İslam Həmrəyliyi Oyunlarının açılış mərasimi. Konya, Türkiyə. 09.08.2022.

Церемония открытия V Игр исламской солидарности. Конья, Турция. 09.08.2022.

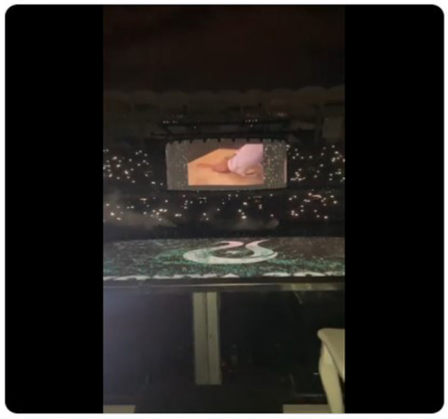

Konya2021
@2021Konya

5. İslami Dayanışma Oyunları başladı!✨ #Konya2021'in resmi açılışını Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan gerçekleştirdi.

The 5th Islamic Solidarity Games have begun! Turkish President Recep Tayyip Erdoğan made the official inauguration of Konya 2021.

Mevlüt Çavuşoğlu ✓
@mevlutÇavusoglu
⚑ Türkiye devlet memuru

56 oyun 6000 öğrencilerinin katılımıyla 5. İslami Dayanışma'da başlayan ve birliğin başkenti #Konya 'da başladı. Yeni zaferler için #TeamTürkiye ! #Konya2021 #BirlikGüçtür #UnityIsPower #LunionFaitLaForce🇹🇷

T.C. Cumhurbaşkanlığı ✓
@tcbestepe
⚑ Türkiye devlet kurumu

Cumhurbaşkanı @RTErdogan, Konya'da düzenlenen 5. İslami Dayanışma Oyunları Açılış Töreni'ne katıldı.

Konya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ✓ @GSB_Konya
5. İslami Dayanışma Oyunları başladı!✨ #Konya2021'in resmi açılışını Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan gerçekleştirdi.

Fuat Oktay ✓
@fuatoktay
⚑ Türkiye devlet memuru

5. İslami Dayanışma oyunlarına ev sahipliğinde #Konya'da harika bir görsel şölenle başladı . 24 branşta 4 bin 200 sporcunun yarışmalarında tüm sporcularımıza başarılar diliyorum. 56 birlik ve yolculukta hayırlı olsun. #Konya2021

Konya Büyükşehir Belediyesi 🇹🇷 ✓ @Konyabuyuksehir
Herşey senin için... 🇹🇷

#Konya2021

Team Türkiye ✓
@TeamTurkiye

📸5.İslami Dayanışma Oyunları Açılış Seremonisi'nden objektiflere yansıyanlar!

#KardeşlikKazanacak 🇹🇷 #Konya2021

Azerbaijan @Azerbaijan

Heartwarming welcoming of #Azerbaijan/i team at 5th Islamic Solidarity Games held at #Konya, #Türkiye

Wishing best of luck to our athletes!

İdmançılarımıza bol uğurlar arzulayırıq!
Sizinlə qürur duyuruq!

#Konya2021
#IslamicSolidarityGames

AZTV @aztvresmi

V İslam Həmrəyliyi Oyunlarının rəsmi açılış mərasimi

Türkiye Azerbaycan Dergisi @TrAzDergisi · 10 Ağu

5. İslami Dayanışma Oyunları 9-18 Ağustos tarihleri arasında Konya'da gerçekleşiyor.

#Konya2021

Dr. Mehmet Kasapoğlu @kasapoglu · 9 Ağu

Cumhurbaşkanımız Sayın @RTErdogan'ın katılımıyla 5. İslami Dayanışma Oyunları Konya'da başlıyor.

Türkiye 56 ülke, 6000 katılımcıya ev sahipliği yapmaya, #TeamTürkiye yeni zaferlere hazır!

#Konya2021

TRT Spor Yıldız @trtsporyildiz

5. İslami Dayanışma Oyunları, Açılış Seremonisi ile resmen başlıyor!

Uğur İbrahim Altay @u_ibrahim_altay · 9 Ağu

5. İslami Dayanışma Oyunları şehrimize, ülkemiz başta olmak üzere tüm islam ülkelerine hayırlı olsun.

#Konya2021

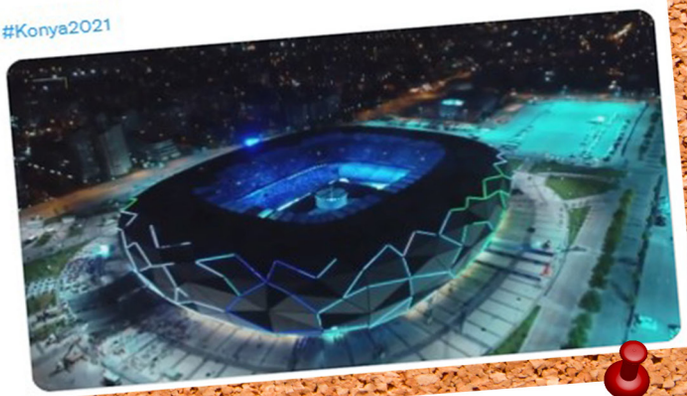

NTV @ntv

KONYA'DA GÖRKEMLİ TÖREN
Cumhurbaşkanı Erdoğan, 5. İslami Dayanışma Oyunları'nı başlattı

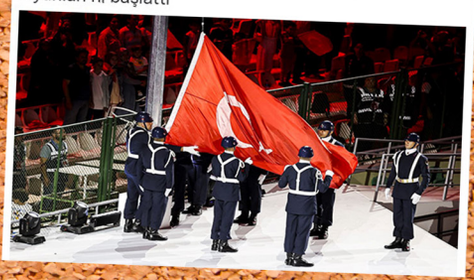

AzerbaijanPA @AzerbaijanPA

İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Konyada V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında ölkəmizi təmsil edən idmançılarla görüşüblər.

Gənclər və İdman Nazirliyi @officialmys

Avqustun 9-da Türkiyənin Konya şəhərində V İslam Həmrəyliyi Oyunlarının təntənəli açılış mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

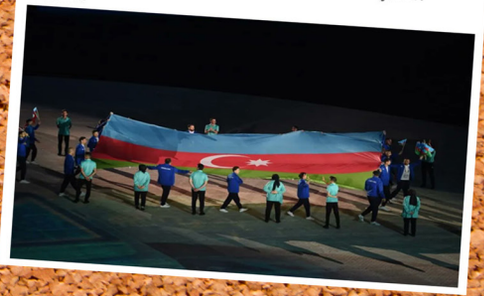

DİASPORA KOMİTESİ YURT DIŞI FAALİYETLERİ

Azerbaycan Diasporası Yekaterinburg'da "Orta Ural Halkları" bayramında ülkemizi temsil etti.

Devlet Diaspora Komitesi Başkanı Fuat Muradov Amerika Azerbaycan Cemiyeti'nin (ASA) Yöneticisi Tomris Azeri'nin başkanlık ettiği heyeti kabul etti.

İsviçre'nin Lozan kentindeki Avrupa meydanında düzenlenen Multikültüralizm Festivali'nde Azerbaycan dansları sergilendi.

''Azerbaycan'ın Dostları'' Birliği ülkemizi İsviçre'de yapılan Milli Giyim ve Dans Festivali'nde başarıyla temsil etti.

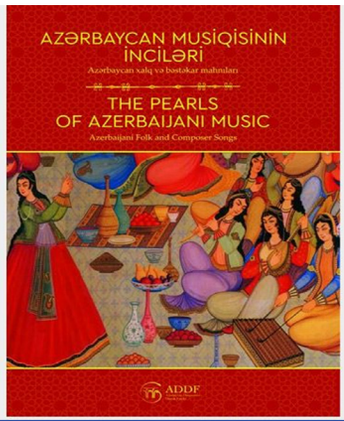

Azerbaycan halk şarkıları ve bestelenmiş şarkılardan ibaret '' Azerbaycan Müziğinin İncileri'' adlı kitap yayınlandı.

Paris'te ki ''Village Suisse'' sanat Merkezi'nin ''International Art'' galerisinden bir grup genç Azerbaycanlı ressamın eserlerinden ibaret ''Hayal Tatili'' isimli serginin açılışı yapıldı.

İsrail'in Rehovot şehrindeki Yemen Kültür Mirası Merkezi'nde Azerbaycan'a özel bir etkinlik düzenlendi.

Yunanistan'ın Selanik şehrinde yapılan Uluslararası Çok dilli Festivalde Azerbaycan temsil edildi.

Türkiye'de 400 Azerbaycan vatandaşına ilk ''Seyyar ASAN'' hizmeti gösterildi.

Azerbaycan ABD'nin Miami şehrinde bulunan Florida Uluslararası Üniversitesi'nde yapılan sergide temsil edildi.

Paris'in Trokadero Bağlarında(Jardins du Trocadero) yapılan beşinci Uluslararası Gastronomi Festivali'nde Azerbaycan başarıyla temsil edildi.

Japonya'nın ''Otantik Bunka'' grubunun organizasyonu ve Azerbaycan-Japonya Dostluk Merkezi'nin iştirakı ile gerçekleştirilen konser ''Meguro Persimmon Hall'' Kültür Merkezi'nde gerçekleşti.

UNESCO'nun Paris'te bulunan genel merkezinin önünde Batı Azerbaycan'ın kültürel mirasının yok edilmesini anlatan sergi düzenlendi.
20.09.2022

Türkiye'nin İstanbul şehrinde Ermenistan'ın Azerbaycan sınırında düzenlediği son provokatif saldırı için protesto gösterisi düzenlendi.
27.09.2022

Türkiye'nin Eskişehir şehrinde Ermenistan'ın Azerbaycan sınırında düzenlediği son provokatif saldırılara karşı protesto gösterisi düzenlendi.
27.09.2022

Çek Cumhuriyeti'nin başkenti Prag'da 27 Eylül Anım Günü ile ilgili anma töreni düzenlendi.
27.09.2022

Helsinki'de faaliyete başlayan Azerbaycan Evi'nde 27 Eylül Anım Günü Vatan Savaşı şehitleri anıldı.
27.09.2022

Kuzey İrlanda'nın Belfast şehrinde yaşayan Azerbaycanlılar 27 Eylül Anım Günü ile ilgili bildiriler dağıttı.
27.09.2022

İsveç'in Göteborg şehrinde yaşayan Azerbaycan cemiyeti tarafından 27 Eylül Anım Günü ile ilgili anma töreni düzenlendi.
27.09.2022

İtalya'nın başkenti Roma'da 27 Eylül Anım Günü ile ilgili anma töreni düzenlendi.
27.09.2022

Macaristan'da faaliyet gösteren Budapeşte Azerbaycan Evi'nde 27 Eylül Anım Günü ile ilgili anma tören düzenlendi.
27.09.2022

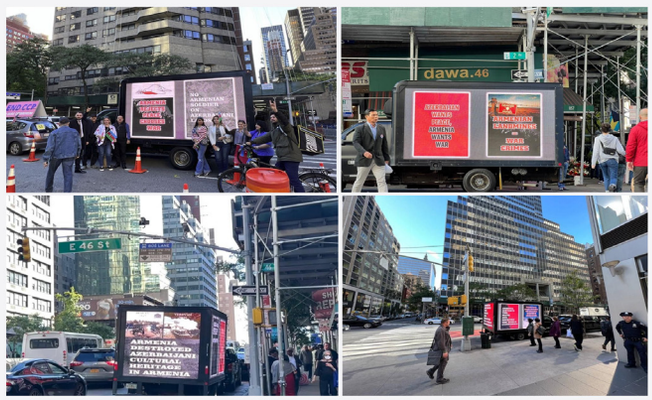

ABD'nin New York şehrinde Ermenistan'ın düzenlediği son provokatif saldırı ve saldırgan siyasi tutumu için protesto gösterisi düzenlendi.
27.09.2022

Polonya'da faaliyet gösteren Varşova Azerbaycan Evi'nde 27 Eylül Anım Günü ile ilgili anma töreni düzenlendi.
27.09.2022

Hollanda'nın Rotterdam şehrinde 27 Eylül Anım Günü ile ilgili anma töreni düzenlendi.
27.09.2022

Dergimizde yer alan makale, röportaj, haber ve diğer içeriklerle birlikte dergimizin PDF formatına internet sitemizi ziyaret ederek erişebilirsiniz.

www.turkiyeazerbaycan.com

TrAzDergi

TurkiyeAzerbaycanDergisi

TurkiyeAzerbaycanDergisi

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DİASPORLA İŞ ÜZRƏ DÖVLƏT KOMİTƏSİ

Dövlət Komitəsinin rəsmi internet saytı
www.diaspor.gov.az

Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu
www.diaspora.foundation

Dövlət Komitəsinin radiosu
www.diaspor.fm

Diaspor təşkilatlarının interaktiv xəritəsi
www.diasporamap.com

Koordinasiya Şuralarının interaktiv xəritəsi
http://map.diaspor.org

Dünya azərbaycanlılarının bioqrafiya bankı
www.azerbaycan.li

www.facebook.com/AzDiaspora

www.twitter.com/DiasporaAz

https://t.me/AzerbaijaniDiaspora

You Tube Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi

https://www.instagram.com/diasporaaz

HABER GLOBAL

TÜRKİYE'NİN ÖZGÜR SESİ

Digitürk **47** · D-Smart **42** · Tivibu **46** · TV+ **59** · Kablo TV **71** (HD) · Kablo TV **910** (SD) · Türksat **3A** (HD) · Türksat **4A** (SD)

/haberglobal · **www.haberglobal.com.tr**